

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko.

(Iz odborovega poročila.)

Leto dni je minolo, kar se je ustanovilo „Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko“. Društvo je sad velikanskega manifestacijskega shoda dne 6. aprila l. l., tistega slovesnega protesta zoper gospodarski švindel, ki se je pod imenom katoliška organizacija uprizoril, in iz katerega lahko nastane katastrofa za celo našo deželo.

Že okolnosti, v katerih se je društvo rodilo, kažejo, katere so njegove najnujnejše naloge: Obvarovati našemu ekonomičnemu življenju jedino pravo, namreč privatno-gospodarsko podlago in braniti eksistenco trgovcev in obrtnikov, ne samo ker imata tudi ta dva stanova pravico do obstanka, kakor vsak drugi, nego tudi zato, ker je z njih uničenjem podsekan poglavitni pogoj gospodarskemu napredku vsega prebivalstva.

V tem tiči veliki pomen našega društva za celokupno prebivalstvo kranjske dežele, zakaj uničenje trgovcev in obrtnikov bi imelo najžalostnejše narodne in tudi gospodarske posledice za vse druge stanove.

In vendar se je naša celotna stranka, ki si je ugonobljene trgovskega in obrtnega stanova zapisala na svojo zastavo, in ki vodi to križarsko vojsko s tako brutalnostjo in deluje, s takim nasilstvom da kaj podobnega v celi Evropi ni najti.

Klerikalna stranka je začela to vojno zgolj iz političnih nagibov. Dokler se ji ni bilo bati za gospodstvo v deželi, dotlej je bila gluha in slepa za vsa socialna zla, kar jih je rodila nova doba. „Moli in delaj — plačilo dobiš v nebesih“ — s tem je zdravila vse socialne bolezni. Ko pa je postajal njen položaj neugodnejši, tedaj so ti ljudje nakrat našli, da goré njihova srca v neskončni ljubezni za kmeta, in začeli so kmeta, katerega so toliko stoletij samo zatirali in odirali, na vse načine reševati, tako da mu že zmanjkuje sape in denarja.

Ne da se tajiti, da je novodobni raz-

voj ekonomičnega življenja provzročil različne socialne bolezni in naravno je, da se oglašajo vsakovrstni zdravniki in tudi mažači, ki usiljujejo ljudem svoje kapljice. V tem, pa ko prvi socialni politiki in znanstveniki še danes niso jedini v tem, kako naj se organizira ekonomično življenje, so pa pri nas nekateri mladi možje z nečuvno drznostjo kar čez noč ustvarili posebno vrsto organizacije. Niso vprašali, če bo dobra ali slaba, nego samo če bo koristila duhovniški nadvladi. Res, duhovniški stranki je ta organizacija koristila, res je pa tudi, da je vsled nje danes že velik del ljudskega premoženja v nevarnosti.

Katoliška organizacija je atentat na fundamente našega ljudstva. S to organizacijo se hočejo ubiti posamezne ekonomično samostojne eksistence in sicer prav iz tistih stanov, brez katerih preneha vsako gospodarsko gibanje. Vsako ljudstvo je organizem, ki lahko oboli in tudi lahko umrje; ekonomično samostojne eksistence so v njem najvažnejši organi, a kdor te ugonoblja, ta je ubijalec lastnega naroda.

Kako mislijo klerikalci doseči s to organizacijo svoje politične namene, ni težko uganiti. Kakor skuša židovski oderuh svojo žrtev zapreti tako, da mora vse svoje potrebe pri njem kupovati in vse svoje pridelke njemu prodati, tako hočejo klerikalci našega kmeta gospodarski izolirati, da ga bodo imeli priklenjenega na verigi, kakor v nekdanjih časih tlake in desetine. Prav tako dela pajek z muho. Ljudstvo politično, ekonomično in duševno zaslužiti ter na tej podlagi vstvariti absolutno gospodstvo duhovščine, to je pač smoter vsega klerikalnega gibanja, in v to je dobro vsako sredstvo, in ni jim mar, da s svojo organizacijo slabé individualno enerzijo in uničujejo duha samostojnega mišljenja in delovanja, ki je neizogibni pogoj vsakemu gospodarskemu napredku.

Ako opravičujejo klerikalci svoje početje s tem, da so potrebne socialne reforme, ker moč kapitalizma tudi naše ljudstvo davi, je to prazen izgovor. S tem hočejo ljudi samo slepiti. Kdo pa je največji kapitalist? Katoliška cerkev! Ta ima samo v naši deželi 13 milijonov uradno izkazanega premoženja. Koliko ga ni izkazanega, tega ne vemo. K temu pa pridejo še zasebna premoženja posameznih duhovnikov, in ti so navadno prav čedna. Po svojih fasijah imajo naši duhovniki komaj toliko dohodkov, da revno izhajajo, toda ob smrti zapusti skoro vsak malo biblioteko hranilničnih knjižic. Ti milijoni so jasne priče antikapitalističnega mišljenja kat. cerkve!

Katoliška organizacija ne izvira iz želje, ljudstvu pomagati, ona izvira zgolj in jedino iz vladželjnosti klerikalne stranke in dobičkaželjnosti nekaterih spekulantov, ki so se zatekli pod njeno okrilje. S to organizacijo naj se ugonobijo neodvisni omikani stanovi na deželi in v mestu, ker so ravno ti stanovi klerikalnemu gibanju na poti in ker zadržujejo ekonomično izoliranje našega kmeta.

To nam tudi pojasnjuje, zakaj se je duhovščina s tako divjo strastjo lotila boja zoper trgovski in obrtni stan. Kako hitro in temeljito bi bil naš kmet izoliran, ko bi ne bilo trgovcev in obrtnikov! Kar počenja duhovščina — v kolikor se je namreč vdeležne boja — to presega že vse meje. Cerkev se profanira, leca in spovednica se zlorablja, pravica se žali, dostojnost se gazi, zakon se tepta, morala se davi. Konsumski duhovnik ne oznanja več krščanske ljubezni, ampak samo še krščansko sovraštvo. Ko bi se cerkvene propovedi duhovnikov-konsumnikov tiskale, bi bile kar po vrsti konfiscirane, toliko hujskanja in obrekovanja obsegajo. O častikraji niti ne govorimo. O teh ljudeh velja pač izrek: Und wer nicht von der Bande ist, — der wird zu Tod getreten.

Klerikalna organizacija ni škodljiva samo trgovcem in obrtnikom, nego preti od nje kmetu samemu največja ne-

varnost. Nismo načelni sovražniki vsake združne organizacije. Produktivne zadruge so tudi v naši deželi koristne. Odločno pa odrekamo pravico do obstanka taki organizaciji, kakršno nam je vstvarila klerik. stranka.

Jedna največjih lažij našega stoletja je, da gineva kmetiškistan vsled sedanje individualistične uredbe človeške družbe, vsled socialne uredbe v državi. Kmet trpi zato, ker se imajo njegovi pridelki vsled kolosalnih transportnih sredstev in neugodnih trgovinskih pogodb boriti s silno konkurenco, ker je cena zemljišč previsoka, ker je vsled nenaravno velikih dot in izplačil pri dedščinah čez glavo zadolžen in ker mu cerkev trikrat več vzame, kakor znašajo vsi njegovi davki z dokladami vred. Marljiv, trezen, varčen kmet, ki nima dolga, tudi danes še lahko izhaja.

Katoliška organizacija hoče pomagati kmetu kot konsumentu. Kje pa žuli kmeta čevlji? Kmet je oškodovan kot producent, ne kot konsument, a klerikalci mu hočejo pomagati tam, kjer ga nič ne boli. Glavne potrebe si kmet večinoma vse sam pridelja, kar kupi pri trgovcu, to rabi — izvzemši nekatere potrebne stvari — največ samo za komfort. In vendar postopajo klerikalci tako, kakor da je eksistenca kmeta odvisna od cene, ki jo ima tisto blago, kar ga rabi za komfort.

Ko je vlada sestavljala znani načrt zakona o kmetijskih zadrugah, postavila se je na stališče, da je kmetu pomagati s tem, da se potom zadrug poveča čisti dohodek iz kmetije. To naj se zgodi s tem, da se znižajo produkcijski stroški in zviša cena pridelkom. Prepričani smo, da bi se tudi s tako organizacijo, kakor jo je vlada predlagala, nič ne koristilo. Kar je bilo doslej mogoče storiti za znižanje produkcijskih stroškov, to je v polni meri storila naša kmetijska družba. Cene produktov pa se zadrugnim potom ne bodo zvišale, ker so razmere v deželi še take, da je skupno prodajanje kmetij-

LISTEK.

Pri Sv. Antonu na Zdenski rebri

je bil pretečeno sredo navadni letni sejm. Med dostimi ljudmi, ki so tam posedali pod košatimi lipami in pohajali med radovednim svetom brez vsakega opravka, smo bili tudi jaz in moja dva pajdaša. Od železniške postaje dobropoljske smo šli na vzgor po hudi vročini in postavljali se je temelj hudi žeji. Pot vodi skozi vas Cesta, tam so mi pokazali rojstno hišo glasovitega Prelesnika in v kotiču na levi strani sem zapazil kopelj, ki mora biti v zvezi s kako rudo, kajti voda je temnorjavkasta. Kopali so se ravno dečki od petega do dvajstega leta in junaki se po lesovih, nametanih v vodo. Prej je morala biti ura za živalsko kopelj, kajti nekaj prešičev se je še sončilo ob kraju.

Zdenska reber s svojimi velikanskimi lipami ima prav prijazno lego. Razprostira se pod teboj rodovitna dobropoljska ravan, obdelana s posebno marljivostjo. Vasic je precej, zvezanih z dobrimi cestami; med stavbami se odlikujejo kozolci. Tudi gorica, do malega v sredi ravani, se vidi kot nalašč puščeno in nasajeno sprehajališče, in s pravo radostjo se upre oko ob bujne go-

zlove, ki obkoljajo rodovitno ravan in se zavijajo v vedno večjo višino ob Kumpolah v Struge.

Zagledal sem se in zamislil v ta lepi krog. Živo sta stopila v mojo zamišljenost pokojni naš Levstik in naš še delajoči Stritar. Po teh krajih jima je stekla mladost. Po teh krajih sta se navzela bistrega uma, tod ljubezni do narave in do svojega roda. Kdo ve, ali nista tudi onadva kdaj se držala matere za krilo, ko je nesla po rebri in bližnici navzdol nakupljene reči na glavi, fantek bos, pa orgljice na ustih.

Ko smo žejo nekoliko potolažili in s tem svoj posel odpravili do dobrega, smo se poslovili od prijaznega župana, ki toči pod najmogočnejšo lipo, in je skrbel tudi že leta 1885. za to, da lip ne bo zmanjkalo na Zdenski robri tudi še več stoletij ne. Še ob četrti uri popoldne je bilo na sejmskem prostoru lepih parov pitanih volov, kupcev, Lahov pa ljubljanskih mesarjev pa ni bilo. Mogoče, da imajo ti že vsega zadosti.

Naša trojica se je nekoliko ločila od drugih sejmarjev. Eden nas je imel posebno lep klobuk, drugi, kolesar, prikrajšane hlače, jaz sem se bil odel z lahkim plajšem, ker sem bil potan in je sapa pihljala. Kar pristopi k nam mož (ako si hodil po sejmi, si ga gotovo že videl) in prašal gospoda z lepim klobukom, kaj da kupujemo. Ta na-

migne proti meni in pravi: „Ta gospod so od Trsta pa iščejo par lepih krav.“

„Gospod, kar z mano naj gredo, kravo, tudi 200 gld. vredno, jim pokažem,“ me ogovori mešetar.

Jaz sem se nekoliko otresel, ali pravi mešetar ne odneha tako hitro in preden sem se zanađjal, me je že drugi pocukal od zadej. Ko sem se obrnil, mi je hitro zašepetal na uho:

„Gospod, za krave sem jaz. Ta je ta velik slepar.“

No kdor hodi na semenj, mora biti vljuden, ne sme se jeziti, ako dobi kako s komolcem pod rebra in ako se mu pozna dober kos podkvice še drugi dan na gorjenjem usnju obutve.

Precej časa sem se otepal, se izgovarjal, da sem na sejmu že vse pregledal, da pa za me ni nič, in da v bližnjo vas ne morem, ker se z vlakom že zopet odpeljem.

Brencelja sta odfrčala in stopil sem pred velikega koščatega moža z brado. „No, gospod, bomo še kdaj skupaj lovili?“ me ogovori. Gledam ga precej časa, preden ga spoznam in rečem:

„A, Matevž, ste vi! V jeseni, Matevž, v jeseni; ravno danes smo se z županom zmenili zopet za lov. Matevž, sedaj pa mi pokažite, kje ima konsumno društvo svojo prodajalnico.“

Mož me debelo gleda in vidno ne ve, po čem da ga vprašam.

„No“, mu pomagam, „kje je hiša, kjer prodajajo gospod Jaklič in njegovi pomožniki ljudem živež in pijačo?“

„Ah, gospod, vi prašate za zadrugo! Vidite, tam le, tam na Vidmu, od cerkve sem je Stihova hiša, bolj zadej je pa zadruga.“

Gledam ga, toda mož se resno drži, saj ga tudi ne poznam kot šaljivca, pač pa kot strastnega preganjalca zajcev in drugih živalij. Vendar napeljem besedo tako, da je mož društvo še enkrat po svoje imenoval in zopet je odločno in resno izrekel besedo: „Zadruga“.

Nomen est omen, ali po domače rečeno, vsaka beseda ima svoj pomen. Nehote sem se okolu vratu pošlatal in zdelo se mi je, kakor bi se vse dobropoljsko prebivalstvo ob istem trenutku prijemalo za vrat in krog istega.

V Zdenski vasi smo se oglašili pri županu Ž. in povedali, da gospodar skoro tudi že pride. Dobili smo dobro pečenko in bolje vino kakor pod različnimi lipami na Rebri. Obseleti še nismo hoteli in šli smo po vasi do hiše Matije K. Naš kolesar je zvedel po znancu, da se tam toči pristna dolenjska kaplja. V hišo nas niso pustili, ampak priletela, pa vendar čvrsta gospodinja nas je peljala preko dvorišča in

skih pridelkov vsaj sedaj večinoma nemogoče.

Kmet ni industrialni delavec, čigar delo se plačuje z denarjem. Kmetško delo plačuje zemlja v pridelkih, in zato si kmet najbolje opomore z izboljšanjem kmetijske tehnike, s porabo boljših produkcijskih sredstev, s skrbno živinorejo, z intenzivnim in racionalnim kmetovanjem, da se produkcija pomnoži do maksimuma, z melioracijami, z zlaganjem zemljišč in pa z varčnostjo. Na tem polju je treba delati, tu se lahko res kaj dobrega stori, a čudno — na to polje se naša duhovščina ne poda.

Kar je bilo povedano o vladnem načrtu glede kmetijskih zadrug, to kaže, da je že načelno stališče vlade popolnoma drugo, nego je načelno stališče katoliške organizacije. Ta katoliška organizacija bi kmetu ne pomagala iz njegovih stisk niti tedaj, če bi bila res idealno ustvarjena. Sedaj mu ne le pomaga, nego mu še škoduje in ga tira v pogubo.

Naš kmet tiči še danes do ušes v naravnem gospodarstvu. Z denarjem, če ga dobi, ravna večkrat tako, kakor da ga je dobil v loteriji. To vidimo najbolje tedaj, kadar sklene kako kupčijo. Notic o kupčijah si seveda ne dela, zato pa se pri takih prilikah pije in puši, kar se da. In pa to pijančevanje in zapravljanje pri krstih, pri svatbah in pri pogrebih, to brezprimerno razmetavanje denarja za cerkve, božja pota, maše in očenaje! Naravno je, da tako lahko miseln človek tudi rad dolgove dela, a zato ni nikjer bolje prilike kakor v konsumnih družtvih. Tam se dobi vse na upanje, ker duhovniška posojilnica posodi, kolikor kmet hoče.

Prokletstvo klerikalne organizacije leži v tem, da je kmeta zapeljala v strašne dolgove. Gospodarstvo pri klerikalnih posojilnicah je pregrešno lahko miselno. Denar je deloma zabit v slabih hipotekah, deloma naložen v konsumnih družtvih, deloma pa razposojen na osebni kredit največ takim ljudem, ki ne morejo v konsumnih družtvih z gotovino plačati. Vsak začetnik v nacionalni ekonomiji ve, da naj kmet naredi dolg samo v produktivne namene. Posredovanjem konsumnih družtev pa dela zdaj naš kmet menične dolgove za svoj komfort. V cerkvenih štacunah pijančuje, je in se oblači kmet na menice, in mej tistimi, ki podpisujejo menice in jih žirirajo je na tisoče taci, ki sploh ne bodo mogli nikdar posojila vrniti.

Prava sreča je, da tisti ljudje, ki so se dali premotiti, da so svoje prihranke zaupali klerikalnim posojilnicam, nimajo vpogleda v to stvar. Ko bi ti ljudje vedeli, kako lahko miselno se z njih denarjem ravna, ko bi vedeli, da je že danes več stotisoč teh njihovih prihrankov izgubljenih, nastala bi takoj grozna, v njenih posledicah uprav nedogledna nesreča.

Konsumnim družtvom, ki bi brez zveze s klerikalnimi posojilnicami bila že davno propadla, se ima naš kmet zahvaliti, da si

je vrh velikanaskih hipotekarnih dolgov naložil še ogromnih meničnih dolgov. Ti dolgovi ga pa morajo na beraško palico spraviti in to v času, ki se da natančno preračunati. Obrestna mera znaša namreč povprek 6%, posestva pa neso pri nas kvečjemu 2 1/2%. Ta diferenca je tolika, da morajo dolgovci kmeta v gotovem roku uničiti, in zato se lahko s polno pravico reče, da deluje katoliška duhovščina s svojo organizacijo na ekspropriiranje kmetškega stanu.

Katoliška stranka je vedno delala kmetu na škodo. Če pogledamo nazaj do Taaffeovih časov, vidimo, da so bili katoliški poslanci vedno mej prvimi, ki so nalagali kmetu novih bremen. Klunov izrek, da Kranjec z veseljem davke plačuje, je v tem oziru značilen. Naši klerikalci so bili za časa Dunajevskega mej prvimi, ki so glasovali za zvišanje davka na petrolej, na kavo, na sladkor in na žganje. Bilinskemu so z veseljem dovolili zvišanje železniških tarifov in hoteli so tudi glasovati za nov transportni davek. Thunova vlada je zamogla zvišati davek na sladkor, ker je vedela, da so jej klerikalni glasovi na razpolaganje. Naši klerikalci so s pristno radostjo glasovali za personalno dohodarino, in za militarizem, dasi je za kmetško ljudstvo strašno breme.

Ljudskih interesov ti močje pač nikdar niso zastopali, zato pa beračijo pri vsaki priliki za zvišanje duhovniških dohodkov, kakor zadnjič Vencajz v delegaciji, poganjajo se za odpravo takozvane „Religionsfondsteuer“, glede katere se že leta in leta vara država na nečuden način, in so srečno pripomogli, da duhovnikom ni treba mašnih štipendij vračunjevati v personalni dohodek.

Iz podanih pojasnil o katoliški organizaciji je spoznati, da je ta organizacija občno pogubna. Veseli se je samo tisti, ki bi rad dobro živel, vse vladal in nič delal. Prav radi občne pogubnosti klerikalne organizacije je pa „Trgovsko obrtno društvo“ za Kranjsko znamenitega splošnega pomena, ker ima nalogo, braniti z eksistenco trgovcev in obrtnikov korist vsega prebivalstva.

Mi zahtevamo prosto trgovino in obrtovanje posameznikov v vsestranski napredek naše dežele. Trgovina in obrtnija sta glavni vir ljudskega blagostanja, kjer ni trgovine in obrtnosti, vlada revščina, a čim bolje sta razvita trgovina in obrtnost, toliko bolje izhajajo vsi drugi stanovi. Napredek naše dežele zahteva, da se odpravi vse, kar ovira razvoj trgovine in obrtnosti, a najhujša ovira in nevarnost so klerikalna konsumna društva.

Kar je bilo mogoče komaj ustvarjeni organizaciji kranjskih trgovcev in obrtnikov v tem oziru storiti, to se je tudi zgodilo, in danes se lahko reče, da je tudi ljudstvo začelo spoznavati, da napredna trgovina tudi kmeta povzdigne in da se slovenski katoliški duhovnik prostituira, ko roko v

proge. Pravim brumnih, kajti epiteta, ki so letela po zraku, so iz najnovejše dobe, odkar priporočajo z lec in v spovednicah vernim kristjanom „Slovenski Narod“ za berilo ob nedeljskem počitku.

Žal, da mine čas tako hitro pri dobri kaplji in pri prijaznih ljudeh. Oče Matija so nam morali objubiti, da je nam prihranijo vsaj še nekaj litrov, dokler se zopet ne vidimo.

Hajd zopet do župana! Tam smo poravnali račun, se poslovili s kozarci v rokah od že iz Rebro došlega župana, njegove prijazne soproge in tudi od Rezike, ki se nam je nasmešnila že pod lipo, ko je postavila prvi liter pred nas.

Sedli smo na voziček in odpeljali se proti postaji čez Videm, da si bližje ogledamo velikansko podjetje Jakličovo. Ni se bilo treba ustaviti. Zadej za Stihovo hišo, kjer so navadno hlevi in drvarnice, ti kaže na nizki lopi velika tabla, da se tukaj snuje bogata bodočnost Dobrepolja. Za temi lopami je svet, katerega je dr. Tavčar, ko je razkladal v deželni zboru bankerot Jakličev, ocenil s tisočaki. Gospod doktor, oprostite, vam se vidi, da denar na lahko služite, kajti v tem kraju in na tem mestu za svet ni treba poseči po tisočakih. Tudi s stotaki se opravi. Bolj varčni bodite!

Zaliscov prijatelj.

roki s tujim nemškim Židom skuša ubiti slovenskega katoliškega trgovca.

Agitatorična moč „Trgovskega in obrtnega društva“ je spravila naše nasprotnike v strah, zlasti ker so sami spoznali, da njihova organizacija nima prihodnosti, če se toliko trgovcev in obrtnikov ubije. Ta organizacija bi bila že davno propadla, ko bi ne imela na razpolago cerkvenega premoženja. Cerkev ni denar vodi v naši deželi sedanji gospodarski boj. S premoženjem katoliške cerkve, ki ni bilo vedno pošteno pridobljeno, se hoče ugonobiti samostojne eksistence trgovcev in obrtnikov.

Strah pred „Trgovskim obrtnim družtvom“ je dal povod, da so konsumniki začeli ponujati kompromis. Zahtevali so, naj se trgovci pridružijo klerikalnim zadrugam in prevzemo njih trgovine. To izgleda jako nedolžno, v resnici pa je premeteno izmišljeno. Konsumna društva, ki jih vodijo v trgovini popolnoma neizvedeni kapljanje, imajo v svojih zalogah večinoma slabo blago, ki so ga preplačala. Tega blaga pač noben razsoden trgovec ne bo prevzel po fakturah, ker bi imel veliko izgube. Še manj pa bo hotel prevzeti tirjave konsumnih družtev. Večinoma so tako izgubljene, a trgovci, ki bi jih hotel iztirjati, bi moral voditi nebroj eksekucij in bi si nakopal sovraštvo celega okraja. Klerikalcem bi tak kompromis ugajal, saj bi s tem rešili svoj denar in trgovca spravili v gotovo škodo, a ni se čuditi, če je trgovstvo ta kompromis s posmehom odbilo. Kar so si klerikalci nadrobili v svojo juho, naj le sami „požlampajo!“

Vsled divjega počenja klerikalnih konsumnih družtev je postal gospodarski položaj v naši deželi jako kritičen. Odvisnost našega ljudstva od tuje trgovine in obrtnosti postaja vsled tega vedno večja, čim več samostojnih trgovcev in obrtnikov propade. Gospodarstvo v naši deželi nazaduje, namesto da bi napredovalo, a če ne bo vlada kmalu vmes posegla, ne vemo kaj se zgodi.

Doslej vlada v nobenem oziru glede gospodarskega boja v naši deželi ni storila svoje dolžnosti. Vzroka za to je iskati na Dunaju. Vlada pospešuje direktno ali indirektno počenje konsumnih družtev ter s tem pomaga ubijati največje davkoplačevalce, dočim za razvoj trgovine ni še ničesar storila, za razvoj obrtnosti pa še prav malo, dasi je obrtnija za vsako deželo pravi blagoslov. Kjer je mnogo obrtnih podjetij, živi veliko ljudi samo od zaslužka pri teh, kmetovalec prodaja svoje prideleke bolje, rokodelci, trgovci in krčmar imajo več opravil in več zaslužka, a vsled davkov, ki jih plačujejo podjetja, je pomagano tudi državi, deželi in občini. Vzlic tej veliki važnosti obrtnije pa vlada niti na polju obrtnega šolstva neče ničesar izdatnega storiti, prav kakor da bi bila kaka nesreča, če se naša obrtnija povzdigne.

Posebno ogorčenje vzbuja benevolenca, s katero postopa vlada glede konsumnih družtev. Ta benevolenca sega celo tako daleč, da se iz žuljev davkoplačevalcev subvencionira društva, kateremu se je javno dokazala sleparija in goljufija.

Trgovci in obrtniki ne zahtevajo od državne uprave glede konsumnih družtev nič drugega, kakor da naj poskrbi, da se bo varoval vsaj veljavni zakon. A niti to se ne zgodi. Kons. društva počenja kar hočejo, nekateri uradi dvomijo celo, če ima obrtni red za ta društva sploh kako veljavo. Konsumna društva kupujejo blago od udov in neudov ter je prodajajo udom in neudom, izvršujejo torej navadno trgovsko, oziroma gostilničarsko obrt. Kontrola je res jako težka, in priznati se mora, da glavarstva tudi društva kaznujejo, če se jim taki prestopki naznanijo. Samo vsled pritožb, ki jih je Trg. in obrt. društvo podalo ali za svoje člane napravilo so kons. društva plačala, v kolikor smo mogli izvedeti pod roko, okrog 1200 gl. globe. Toda dokler se bodo samo majhne globe nalagale se kons. društva ne bodo menila za zakon, ker imajo pri nedovoljeni protipostavni kupčiji vedno tako velik dobiček, da lahko utrpel male globe.

Ako bi imela državna uprava resno voljo, odpraviti vsaj izrodke konsumnih družtev, našla bi pomoček za to v §§ 37. in 38. nadružnega zakona. Po teh paragra-

fih se sme vsaka zadruga razpustiti, če se bavi s čim drugim, nego se sme baviti. Danes se bavijo vsa ta društva s trgovino, ta društva izvršujejo skrivaj trgovsko in deloma tudi krčmarsko obrt, dokaz tega obsodbe pri glavarstvih, a vendar še ni bilo nobeno razpuščeno, tudi če je bilo že sodno kaznovano. (Konec prih.)

V Ljubljani, 16. junija.

K položaju.

Proračunski provizorij poteče s koncem t. m., takisto kvota. Oba sta bila določena že doslej s § 14., cesar pa ju podaljša iznova. Proračunski provizorij se podaljša s § 14. za pol leta, kvota pa se določi za jedno leto. Seveda v sedanji višini. Ogrski ministrski predsednik je bil zategadelj že na Dunaju, kjer je konferiral s Körberjem. Sicer pa hoče ogrska vlada mirno čakati, da se razvijejo razmere v Cislitvaniji. Budimpeštanski oficijozni listi zagotavljajo, da dokler bo Széll ministrski predsednik, je za Avstrijo dvojje izključeno: absolutizem in federalizem. — „Reichswehr“ poroča baje iz avtoritativnega vira, da naša vlada ne misli več na razpust državnega zbora, „Neue Freie Presse“ pa trdi, da se zgodi to v kratkem. Kdo ima torej prav?

Boj proti italijanskim obstrukcionistom se začne danes, ko se snide prvokrat novoizvoljena zbornica. Že leto dni traja v italijanskem parlamentu sila vroč boj proti Pellouxovemu ministrstvu, ki zastopa najčrnejšo reakcijo in hoče zadaviti svobodo časopisja in svobodo javnih shodov. Opozicija se je lotila končno v Avstriji toli priljubljenega parlamentarnega orožja, najostrejšje obstrukcije. Vlada je parlament zaključila in razpisala takoj nove volitve. Nadejala se je, da bodo radikalci izgubili precej mandatov, ter da bo vladna stranka večja. Toda zmotila se je. Vladna stranka je sicer res pridobila precej novih mandatov, a dobili so jih tudi radikalci, ki so obrali srednjo, konservativno stranko za dokaj sedežev v zbornici. Tako sta se vrnili vladna in radikalna stranka pomnoženi. Vlada je razen novih volitev porabila še drugo sredstvo proti obstrukciji. Oktroirala je namreč nov parlamentarni opravljenik, po katerem je sedaj določeno, da bode stala med sejami v zbornici vojaška straža, ki bo renitentne in preveč razgrajoče poslance spremlila na — ulico. Straža bo torej igrala ulogo „venbaciteljev“. To najradikalnejše sredstvo je običajno tudi že v francoski in angleški zbornici. Pri strastnem temperamentu Italijanov pa je to sredstvo jako nevarno, in možno je, da se pripete v zbornici krvavi pretepi in poboji. Vsekakor je to sredstvo nasilno, surovo in za parlamentarno svobodo nečastno. Z radovednostjo pričakuje časopisje poročil, kako se je obneslo v Rimu najmodernejšje „venbaciteljstvo“. Radovedni pa so tudi avstrijski ministri na uspeh novega italijanskega državnozbornskega opravljenika. Morda bode Körber posnemal Pellouxa, če se mu sredstvo posreči?!

Volja v Južni Afriki.

Okoli 220.000 Angležev stoji proti 20.000 Burom na južnoafriških bojiščih. In vendar je divjal boj pri Hatherleyu in Eerstefabrikeni cela dva dni, predno so se Buri umaknili silni angleški premoči. Buri so Angleže parkrat pognali s krvavimi glavami v beg, tako da je zmaga Frencha in Hamiltonova veljala Roberta zopet par sto vojakov. Buri so se sicer umaknili, a se zbral zopet in zavzel močne pozicije. Istočasno sta imela okoli Kroonstada in ob reki Rhenoster Methuen in Kitchener hude boje z Buri. 200 Angležev je padlo, 700 pa so jih Buri ujeli. Ogromne množine živil in streljiva, en top in tisoč lydditskih bomb so ugrabili Buri. Tudi pošto so jim vzeli Buri. Ves derbyshirski milični polk so ujeli. Med ranjenci je angleški obristlajtnant, stotnik in dva častnika, med padlimi pa polkovnik in častnik. „Daily Express“ javlja nadalje, da je 7. t. m. ugrabil general Dewet 3000 angleških uniform in mnogo druge obleke. Razen tega tisoče lydditskih in shrapnelskih bomb. Angleški vojaki tožijo, da jih zebe ter trpé mnogo. Na cesti v Vredefort je bil 8. t. m. majhen boj. General Steenkamp je ujel 38 Angležev. Dewet meni, da je postalo 7. t. m. 1000 angleških vojakov nerabnih in da imajo Angleži za 100.000 funtov šterlingov škode. Angleške bolnišnice so polne. Tudi

Dalje v prilogi.

konji cepajo trumoma. Tako se torej Angležem, dasi jih je v primeri z Buri kot kobilic, ne godi dobro, pač pa jim gre prav zelo za nohte. General Buller je dospel 13. t. m. do Volksrusta ter prekoračil natalsko mejo, vendar pa se je pred Buri umaknil zopet v Natal ter ima svoje glavno taborišče še v Laingsneeku. Precej časa bo torej še minilo, dokler se bode mogel Buller združiti z Robertsom. Burov je pred Natalom in v Oranji še vedno dosti, da prizadevajo Angležem jako hude udarce. General Hunter je med tem zasedel Klerksdorp, ker se mu je burska posadka udala.

Revolucija na Kitajskem.

Razburjajoče vesti, ki navdajajo vlade s skrbmi in strahom, so dospale s Kitajskega. Izkazalo se je, da cesarica - vdova in njena vlada ne mislita dovoliti evropskim četam, da pridejo v Pekin za varstvo Evropejcev, nego da se nameravata Evropejcem postaviti z orožjem nasproti. Iz Pientsina so došle mednarodne čete pod poveljništvom angleškega admirala Seymourja proti Pekinu, pred katerim stoji bajeta kitajska armada s 30.000 možmi pod generaloma Fungfuhsiangom in Sungčiangom. Ta armada bo skušala evropskim četam zabraniti vstop v Pekin ter se je bati bajete ljute bitke. „Times“ poroča celo, da so mednarodne čete že zapletene v boj s Kitajci. Poroča se tudi, da so boksarji zažgali japonsko poslaništvo v Pekinu ter umorili kancelarja, ali poslanika samega. Pekin je bajeta docela obkrožen, in cesarica - vdova sama je prišla k ustašem ter jim brezuspešno velela, naj se razidejo. Bati se je, da so v zadnjem času boksarji pomorili zopet več ljudij. V Londonu vlada velik strah, da bi Kitajci pomorili vse Evropejce, ako premagajo kitajske armade doslej še maloštevilne mednarodne čete. Ruski, ameriški in japonski poslaniški so poslali minole dni kurirje v Tientsin, proseče novih pomočnih čet. Rusi so poslali 1500 mož s 4 topovi pred Pekin. Žal, da med evropskimi četami ne vlada sloga ter je med njimi — zlasti med Rusi in Francozi na eni ter med Angleži na drugi strani — tolika sovražna napetost, da bi se bil v Tientsien tu dni vnel med francoskimi vojaki in angleškimi pravcati boj. Angleži so bili že alarmirani, in Francozi so hoteli rabiti bajonete. K sreči pa se je razburjenost vsled posredovanja konzulatov poglobila pravočasno. Ta nejezinost med evropskimi velevladstvi je sila nevarna, kajti boksarji in kitajska vlada jo bodo znali izrabiti. Amerika ne pošlje nobenih čet, nego je kitajski vladi samo zagrozila, da bo zahtevala za vsakega umorjenega Američana najvišjo odškodnino. Vse druge v Kitaju angažirane velevladstvi hite pošiljati nove čete na torišče.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 16. junija.

— Osebnosti. Ogr. zdravnik v Tolminu gosp. dr. Graeffe je odšel v Volosko, na njegovo mesto je imenovan gosp. dr. Avg. Gregorich.

— Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko je imelo včeraj popoldne svoj občni zbor. Poročilo o zborovanju, ki je bilo prav dobro obiskano, smo zaradi nedostajanja prostora odložili za prihodnjo številko, pač pa smo že danes začeli priobčevati na tem zborovanju prečitano odborovo poročilo o njegovem delovanju v minolem društvenem letu.

— Dr. Evgen Lampe nas je hotel tožiti, pa se je premislil, ker dobro ve, da imamo obilo prič na razpolago. In te priče so pripravljene priseči, da je omenjeni Lampe po ljubljanskih ulicah kričal, da ni tako prismojenih, surovih in neumnih ljudi na svetu, kakor so ljubljanski liberalci. Teh, svojih besed dr. Evgen Lampe tudi ne taji, če bi jih pa hotel vtajiti — čez noč se možiček morda premisli — imamo priče, ki bodo surove vzklike Lampetove potrdile. In vzlic temu zahteva od nas ta neotesanec, da bi o njem taktno in milo pisali. Ti popi so vedno enaki: najprej provocirajo, potem pa hočejo, da se naj njim nasproti z rokavicami postopa! Sami kriče, da so ljubljanski liberalci neumni in surovi, če se jim pa odgovori, da so se obnašali, kakor se navadno obnaša pijanec, pa govore o gnojnici, o podlem obrekovanju. Oni nam vse, mi pa njim ničesar! Pa ne bo šlo, posebno ne nasproti tako pod-

lemu kričaču, kot je piškavi dr. Evgen Lampe!

— V znamenju medalje. Prijatelj nam piše: Kako so se časi spremenili! Nekdaj so v medaljah nastopali stari vojščaki, ki so s svojim življenjem branili cesarja in domovino, ter bili na to odlikovani po svojem vrhovnem vojnem gospodarju. Iz take roke in za take zasluge podeljena medalja dajala je čast in vglad! Dandanes pa bo kmalo izdajal vsak vaški župnik svoje medalje! Pri zadnji ljubljanski procesiji smo šele opazili, koliko „dekorirancev“ živi v naši sredi. Tu se je trla medalja tik medalje. Medalja Marijine družbe, medalja ljubljanskega škofa, papeževa medalja itd. itd.! Nekateri ženske so imele kar po cele vrste takih medalij, prav kakor kaki cesarski gardisti dunajski. Resnično, vera mora že prav zdajno pešati mej nami, ako gospod Anton Bonaventura ne more pobožnosti vzbujati drugače, nego s takimi — igračarijami. Otroka s pisanim konjičem — staro ženico pa s svitlo medaljo! Če pa škof hoče imeti prav vse medalje, potem ne vemo, kaj naj ostane — cesarju!

— Odgovorni redaktor „Domoljuba“, ali prav za „korektor“ „Slovenca“, — kakor se je pri razpravi sam imenoval, — Ivan Rakovec bil je danes obsojen v zapor 14 dni. „Domoljub“, znani klerikalni pljuvalnik, je meseca maja napadel poštenega moža s Črnega Vrha pri Idriji, gosp. Ivana Lampeta, češ, da je ta ljulika med pšenico, da dela čeli fari sramoto, da ga vsak poštenjak zaničuje, z jedno besedo, „Domoljub“ je očrnil gospoda Lampeta na tak način, da se je cela fara „zgrazala“ nad njim. V črnenju in obrekovanju so naši blagoslovljenci pravi mojstri, če jih pa na to kličeš pred sodišče, zlezejo kakor mokri psi pod mizo in obstati morajo, da nimajo nikakih dokazov za svoja krivična obdolženja. Ravno tako se je zgodilo v Lampetovem slučaju: pod škofovim protektoratom stoječi „Domoljub“ je junaško grdil in kradel poštemu možu čast in mir. Danes pa je njega redakter priznal, da gospodu Lampetu ničesar dokazati ne more, in zategadelj se je obsodil na dva tedna v zapor, ki se poostri s postom vsak teden. Brez častikraje naši tonzuriranci ne morejo živeti! Za vse to pa prijemljejo še blagoslov svojega škofa!

— Občinske volitve na Bledu. Piše se nam z Bleda: Pri občinskih volitvah dne 12. junija se je pokazalo, da je bil klerikalizem na Bledu izgubljen, čim smo v zdravniškem okraju postali samostojni. Poslanec Ažman je hotel razdelitev blejske občine zato preprečiti, ker je vedel, da po razdelitvi bo na Bledu konec klerikalstva. Seveda ni povedal pravega vzroka svojemu nasprotovanju, nego ljudi hotel preslepiti. V dež. zboru je na tisti dolgotrajni način, ki je njemu lasten, pridigoval, da bo slovenstvo v nevarnosti, če se občina razdeli. Joj, joj! Slovenstvo na Bledu pa v nevarnosti! Ko bi bile le klerikalne občine tako prebujene in narodno zavedne kakor je Bled! Zdaj se je pokazalo, da ima napredna narodna stranka na Bledu sama velikansko večino. Res je, da smo imeli proti klerikalcem na ponudbo tudi glasove tistih par naprednih Nemcev, a potrebovali jih nismo. Klerikalci so zoper volilno listo napravili pritožbo. Ko pa so videli, da nimajo večine in je tudi nikakor ne morejo dobiti, se volitev sploh niso vdeležili. S tem so najbolje pokazali, kako so slabotni. Ni dolgo tega, kar je tisti neslani fante, tisti Evgen Lampe, pisal v „Slovenca“ da liberalizma na Bledu nič več ni, tisti usahne, njegov tovariš Zore, pa se je bahal, da je zatrl z veliko težavo peklensko kačo. Reve! kar smilite se nam. Vsi svedoci, vsi devičniki in vse devičarice vas niso mogle ubraniti nesmrtni blamaže. Ljudstvo se zaveda in hoče biti samostojno. Ljudstvo ne mara biti več priklenjeno na farovško verigo. To veste vi, klerikalni generali, brez armade in zato se niti na volišče niste upali. Če mislite, da bo kdaj bolje za Vas, se motite. Tudi pri nas razganja solnce temne oblake klerikalizma. Ljudstvo, ki pride v dotiko s tujci, se kolikor toliko izobrazi in se ne da več za norca imeti. Klerikalci, ki se bojite izobrazbe ljudstva, seveda vpijete, da se ljudstvo po tujcih pokvari, v tem ko je resnica, da se pokvari samo v toliko, da se potem neče več pred vami valjati v prahu in lizati vaših škorenj. Ljudstvo se čedalje bolj zaveda. Kmalu bo blejsko

občino posnemala tudi blejska okolica. Ažman že tarna, da se je ta strašni liberalizem z Bleda zanesel tudi v Gorje. Dani se, dani tudi pri nas na Gorenjskem, tudi tu zmaguje misel svoboda, tudi tu se je začelo ljudstvo otresati hlapčevskega jarma, tudi od naših gora odmeva klic: Živela napredna narodna in svobodomiselnost stranka!

— Surovost v cerkvi. Minolo nedeljo je priredil g. Janko Žirovnik, nadučitelj šendvitski, s svojim pevskim zborom izlet v Kranj. Skupno so obedovali v Mayrjevi gostilni, po kosilu je pa šel g. nadučitelj s pevci še na obisk k svojim sorodnikom v gostilno Kummrovo. Ker je bil odhod določen že na 2. uro, so se pevci pomudili na gostilniškem vrtu prav kratak čas in zapeli tam le nekaj mičnih mešanjih zborov, to pa, kar izrecno povdarjamo — lepo ubrano, umetniški dovršeno. Ko je ob dveh pozvonilo h krščanskemu nauku, so dodali še jedno pesmico in potem so odšli. Mej tem, ko so peli to zadnjo pesem, je prišel mežnar (bržkone poslan po kaplanu Renierju) opozoriti gostilničarstvo, da se bo pričela božja služba, in da nasproti v župnišču umira dekan g. Mežnarec. Opozarjamo, da je od Kummrove gostilne do farovža kakih 60 m. (vmes pa še velik vrt in visoka zidova), da je cerkev še bolj oddaljena, da so pevci itak imeli namen ob dveh odrediti, in da niti vedeli niso, kaj se v župnišču godi, da tedaj niti mislili niso mogli na to, da bi sploh koga mogli motiti s svojim petjem. Vsak takošen namen je bil že a priori izključen. Misli bi torej vsakdo, da ga pač ni človeka na svetu, ki bi se mogel „zgrazati“ nad to nedolžno zabavo. Drugače naš kapelan g. Janez Renier. Ko je po drugi uri stopil na prižnico, so mu kapale najpoprej raz lice solze debele kakor češplje (bil je nekdanji igralec), potem je pa začel divjati in biti s pestjo ob leco, zabavljal je na gostilničarja, ki trpi petje v gostilni, in rohnal je nad policijo, ki tak škandal pripušča. Privoščil si je pevce in jih obkladal s psovkami, kakor se čujejo le redkokdaj v najrazupitejših beznicah. Dejal je, da je čul tudi ženske glasove, da so vmes morda tudi pevke, ki so prej pele na kranjskem koru, imenoval je pevke spake in „k...e“ —! Cenj. čitatelje prosimo oproščenja, da smo sploh omenili ta barabski izraz. Kar je dostojnih ljudi v mestu, so bili ogorčeni vsled teh surovosti da, še celo najzagriznejše tercijalke so zmajevale z glavami, še tem je bilo kapelanovo zabavljanje prehud poper. Sicer se je kapelan koncem prepovedi opravičeval in se izgovarjal na svojo razburjenost, a takih psovok olikan človek, če je tudi še tako razburjen, ne bo rabil nikdar, najmanj pa v — cerkvi. Sedaj se Renier neki izgovarja, da je bil radi tega tako razdražen ker je mislil, da so pele v dotični gostilni prejšnje cerkvene pevke, ki so hotele s tem petjem umirajočemu dekanu — nagajati! To sumničenje je, če mogoče, še surovejše, kakor ona famozna pridiga. Ali ima Renier le najmanjši vzrok očitati dotičnim gospodičnam kaj tako skrajno podlega? Radi tega, ker ne preskrbljujejo več cerkvenega petja, se niso nikdar sporekle z dekanom. Res, s tem opravičevanjem, postavil je kapelan Renier uprav krono svojemu natolcevanju. „Wie der Schelm selbst ist, so denkt er von andern!“

— Kaplan na bobnu. Koncem tega meseca pel bode v zagorskem farovžu boben. Dva trdosrčna upnika, koja nimata prav nobenege respekta pred duhovniško suknjo gospoda Škerjanca, zarubila stam u vso hišno opravo, vrhu tega pa še bicikelj. Licitacija zarubljenih premičnin vršila se bode na licu mesta v farovžu. Udeležba utegne biti velikanska. En umivalnik, cenjen na 5 gl., kdo da več? K prvemu, drugemu in tretjemu! — In umivalnika ne bode več. Gospod kaplan umivali bode potem svoj strupen jezik v vaškem koritu. Bicikelj!! vreden 70 gl., — k prvemu, — drugemu, —? in tretjemu!! In bicikelja ne bode več. Zato se bode po odslej gosp. kaplan vozil po tistem delu svojega grešnega telesa, ki že davno zasluži, da se ga namaže z leskovim oljem. Po eksekucijskem redu pustila se bode gospodu kaplanu samo postelja in pa en stol. Hudozni jeziki pa pravijo, da tudi postelje ne bo potreboval, ker misli delati pokoro in ležati na golih tleh. Morda se še poboljša. Bog daj, da bi bilo res!!

— Demonstracije v Trstu povodom procesije sv. R. T. v četrtek, o katerih smo že včeraj poročali, so — naj že reče kdo kar hoče — veseli pojav, ker so dokaz žive narodne zavednosti, in dokaz, kako krvavo žaljeno je bilo ljudstvo s tem, da se je prepovedalo slovenski bratovščini udeležiti se procesije z zastavo, ki je v cerkvi blagoslovljena in v cerkvi shranjena. Ženski člani Marijine bratovščine so župniku Hrovatinu že jutraj v zakristiji napravile škandal. Ko se je začela procesija, so redarji šli po župnika v farovž in ga spremili v cerkev, da ga obvarujejo pred ljudsko jezo. Tudi med procesijo so ga morali redarji stražiti, a ko se je naposled iz cerkve vračal v farovž, so šli zopet redarji z njim. Možno se je po vsi pravici bal, da bi ga razkačeno slovensko ljudstvo pobilo. Ob odhodu procesije od sv. Jakoba niso zvonili, kakor je bila navada prejšnja leta, ker je bila v stolpu zaprta zastava sv. Cirila in Metoda. Laški listi skušajo seveda pomen in obseg te demonstracije prikriti. Kaj bi ne. Kaj si mora svet misliti o Trstu, če pride tam Slovenci veliko demonstracijo? Posebno značilno je to, da so pred cerkvijo sv. Jakoba laški delavci fraternizirali s slovenskimi, in da so laške žene imenoval postopanje s Slovenci — svinjarijo. Koliko je bilo razburjenje, je videti iz tega, da so v praznik popoldne in včeraj dopoldne morali redarji stražiti župnišče pri sv. Jakobu. Komentara tem dogodkom ne bomo pisali, saj je ukaz, da se slovenska zastava ne sme vdeležiti procesije, samo nov pojav tistega sistema, ki meri na to, da se morajo Slovenci pometati iz tržaških cerkv.

— Razmere okrajnega glavarstva v Kranju so se razkrile 12. t. m. pred omdotno sodnijo. Pri glavarstvu teče namreč velika vodna pravda med Tomažem Pavšlarjem in med nekaterimi kranjskimi tovarnarji. Dotične razprave vodi sloveči glavar dr. Miha Gstettenhofer tako izvrstno, da najdejo svojo rešitev kazenskim potom. Tako se je zgodilo, da je inženir Ž. pri sodnji tožil Tomaža Pavšlerja, ki ga je pri glavarstvu obdal z izrazom, ki se ne da ponavljati. Pri kazenski razpravi nastopila sta Pavšlar kot obtoženec in glavar dr. Gstettenhofer kot priča svojega uradovanja. Končno je bil Pavšlar obsojen zaradi razžaljenja časti na 200 kron globe ali 20 dni zapore. Razmere pri kranjskem glavarstvu so pač take, da vse mesto o tem govori. Kakor čujemo, se zbirajo pred kazensko sodnijo že spet oblaki!

— Na železniški postaji v Lescah se ravna s slovenskim občinstvom na način, katerega nikakor ni več trpeti. Tako dne 13. t. m. pri izdajanju vozniških listov k popludanskemu vlaku, ki odhaja ob 3. uri iz Lesca v Ljubljano, ni hotel uradnik, ki je izdajal liste razumeti neke dame, ki je slovenski zahtevala dva vozna listka v Ljubljano. Pustil jo je čakati, da je vlak že privozil na stacijo. Ko je dotično gospa zopet ponovila svojo zahtevo, zadržal se je uradnik nanjo: „Bei mir muss man deutsch verstanden.“ In ta uradnik se res ni udal, dokler ni gospa nemški ponovila svoje želje. Blizu tako se je zgodilo tudi pri izletu gojenk višje dekliske šole dne 13. t. m. Ko je neka gojenka slovenski nekaj zahtevala, zavpil je uradnik nanjo, da uradniki železnice samo nemško govore. Dotična gospodična je uradnika dobro zavrnila, rekši: Gojenke višje dekliske šole pa govore slovenski, vi pa imate dolžnost, da to razumete. Tako postopanje posameznih žel. uradnikov je absolutno nedopustno in se mu mora konec narediti. Ne dvomimo, da se to tudi zgodi, zakaj obratno ravnanje je doslej še vedno pokazalo, da je popolnoma nepristransko in ne trpi tacihi ekscesov, kakor si jih tu in tam dovoli kak prenapet uradnik.

— Društvo kranjskih zdravnikov imelo je 10. t. m. svojo mesečno sejo. Predsednik naznani, da je deželni zbor kranjski dovolil dr. Löschner-Maderjevi ustanovi za sirote in vdove zdravnikov 200 kron podpore, za kateri velikodušni dar se izreka najtopleja zahvala. — Primarij dr. Gregorič naznani, da so se predložila pravila za sanatorij „Leoninum“ deželni vladi. V sanatorij se bodo sprejemali vsi bolniki razun bolnih na umu in akutnih infekcijskih boleznih. Ordinujoči zdravniki so: Primarij dr. Bleiweis vitez Trsteški, dr. E. Bock, dr. V. Gregorič

dr. E. Šlajmer, dr. Alfred Valenta pl. Marchturn. Bolnik ima pravico, izbrati si med navedenimi zdravniki. Kot konsilijarja pokliče se lahko tudi vsak drugi zdravnik. Natančnejša obvestila daje pisмено ali ustmeno ravnatelj sanatorija pri mariji dr. Gregorič. — Primarij dr. Šlajmer demonstriral je več kirurških slučajev, posebno več operacij trebušne votline oziroma črevesa in kamenov v mehurju. — Dr. Schuster omenja atipično nastopanje škrlatice v posebno težkih slučajih. — Primarij dr. Gregorič demonstrira zopet več slučajev lupusa, v katerih je dosegel z injekcijami živega srebra najlepše uspehe.

— **Pogreb gospoda Adolfa Tönniesa** je pokazal, koliko simpatij in spoštovanja je pokojnik užival v vseh ljubljanskih krogih. Udeležba je bila naravnost velikanska; vse je hitelo, da temu ljubeznivemu možu in veselemu družabniku in očetovskemu prijatelju svojih delavcev izkaže poslednjo čast. Spreveda se je udeležil tudi „Sokol“ — čigar člen je bil pokojnik mnogo let — z zastavo in „Slov. zidarsko in tesarsko društvo“ z zastavo. Poleg najodličnejših ljubljanskih krogov je prišlo tudi na stotine delavcev. Bodi pokojniku, ki je bil v resnici mož zlatega srca, ohranjen ljub spomin!

— **Umrli dekan Mežnarec** je župno cerkev v Kranju določil svojim glavnim dedičem. Za napravo dijaške ustanove je določil 4000 K, njegova knjižica se razdeli in dobe knjige kranjska gimnazija, kranjska ljudska šola in ljubljansko semenišče, za kranjske vboge pa je pokojnik volil 400 K.

— **Popoldanski izlet „Sokola“ v Tacen-Šmartno.** Člane opozarjamo na odborov razglas na drugem mestu. Člani in prijatelji društva, ki ne odkorakajo že ob pol 2. uri, se lahko popeljejo z gorenjskim vlakom, ki odhaja ob 4. uri popoldne in se vrača ob 8. uri 51 minut zvečer. Ker je v gostilni „pri Koširju“ v Tacnu preskrbljeno za dobro postrežbo in je prostor prav lep in prijazen, se je nadejati, da bode udeležba izletnikov primerna.

— **„Narodni dom“ v Ljubljani.** V poslopu „Narodnega doma“ nastanjena in še nekatera druga narodna društva ljubljanska so se združila, da prirede na predvečer imendne slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, to je dne 4. julija t. l. v „Narodnem domu“ na korist tega društva veliko veselico, pri kateri bodo razen njih sodelovala tudi vojaška godba. Zelo raznovrstni program bodo izvršile čč. dame Cirilo-Metodijskih podružnic ljubljanskih, člani „Dramatičnega društva“, pevci „Glasbene Matice“, „Trgovskega pevskega društva“, „Slavca“ in „Ljubljane“ in telovadno društvo „Sokol“. Veselica se vrši ob lepem vremenu omenjenega dne ne samo na vrtu, ampak tudi v telovadnici „Sokolovi“ in na galeriji te telovadnice. Vsa društva, ki bodo sodelovala, se že živahno pripravljajo in obeta postati večer za udeležence zelo zabaven in prijeten.

— **Pevsko društvo „Slavec“** napravi jutri v nedeljo, dne 17. junija popoldanski izlet na Dobrovo, kjer bodo v gostilni „pri Mežnarju“ petje, ljudske igre in razne druge zabave. Zbirališče je ob 2. uri popoldne pod lipo pred Igriščem nasproti gostilne pri „Črnem medvedu“ na Rimski cesti. Izlet se vrši le ob ugodnem vremenu. P. n. podporni člani in prijatelji društva so dobrodošli.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** priredi, kakor že naznanjeno, dne 1., oziroma 21. julija veliko ljudsko veselico na Koslerjevem vrtu, spojeno s streljanjem, kegljanjem na dobitke in plesom kateri naj se vrši na večer v salonu. Dalekosežne priprave za to slavnost so že v največjem teku. Vabila začno se razpošiljati tekom prihodnjih dni.

— **Upravna deželne meje.** Ker se je izkazalo, da deželna meja mej vojvodino Kranjsko in mej Štajersko v breškem, oziroma krškem okraju ni povsem natančno določena, vršila se bo dne 2. julija t. l. komisionalna obravnava na lici mesta in se postavijo potem mejniki.

— **Železniški promet** se je za časa stavke v severnih premogokopih zvišal na državnih železnicah v teku šestih tednov za 2.100.000 ton. Od tega blaga je pripadlo na naš drž. kolodvor v Šiški približno 300.000 ton. To je množina, katero je moralo 600 vlakov z dvema strojema poleg navadnega prometa odpeljati proti severu.

Samo vestnemu in požrtvovalnemu poslovanju osebja se je zahvaliti, da se pri tem preogromnem prometu in vzlic pomankljivosti naših kolodvorov ni zgodila nikaka nesreča. Vodstvo drž. železnice je gg. uradnikom za ta izvanredni trud in vzorno poslovanje baje obljubilo posebno nagrado. To so gg. uradniki tudi krvavo zaslužili in zato je upati, da na Dunaju ne bodo rekli: obljubiti in dati je preveč.

— **Aljaževa koča v Vratih** se je dne 14. t. m. otvorila in sicer povodom izleta „Piparjev“ ter prijateljic in njih prijateljev v Vrata. Koča je dobra prezimila in nič trpela škode. Izlet je bil, izvzemši pot od Peričnika do Mojstrane, kjer je dež izletnike do dobrega premočil, jako hvaležen. V krasnem vremenu pripeljali so se ob 2:45 na Dovje, od koder so takoj odkorakali v Vrata. Noč je bila svitla, hoja po svežem hladnem zraku pa zelo prijetna. Kmalu se je ob Triglavu prikazala polna luna ter vzela slovo, ker se je kmalo morala umakniti sončnim žarkom, ki so pričeli obsevati Triglav in njegove sosedo. Nastal je prekrasen pogled na Triglav in druge vrhove. Veliki ledenik na Triglavu se je lesketal ob žarkih jutranjega solca; izletniki so si napravili zajuterk, oblagili bližnje griče, ki so istotako, kakor dolina, brez snega, in potem pripravljali kosilo, katero so na prostem pred kočo zavžili. Pri kozarcu seboj prinesenega vinca zapela se je marsikatera narodna in planinska pesem in hipoma je pretekla čas. Ko so ob 12. uri odhajali, pričelo se je neznatno oblačiti in ko so prišli do Peričnika videti je bilo, da so oblaki nevarnejši. A vzlic temu ustavili so se pri Peričniku, da si ogledajo ta biser gorenjski. Ravno sedaj je silno velik, med glasnim bobnjenjem pada voda prosto raz pečin in povzroča daleč na okrog prijeten klad. Ko so si izletniki ogledali te naravne krasote, odrinili so od tod ob 3. uri, ko je začelo deževati. Prav do dobrega premočeni so dospeli nekoliko pred 4. uro v Mojstrano, kjer so se do odhoda vlaka sušili.

— **Učiteljske premembe na Štajerskem.** Učiteljem pri Sv. Miklavžu pri Ormožu je imenovan g. I. Tomažič, učitelj pri Vseh svetnikih pri Ormožu, v Kamnici pri Mariboru pa ondotni začasni učitelj g. Fr. Čepe. Učiteljicam ženskih ročnih del za Olimje in Virštanj je imenovana nadučiteljica soproga Marija Lovrec rojena Blaj. V stalni pokoj je stopil g. Josip Čeh, učitelj pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

— **Velik požar.** Iz Novega mesta se nam piše: Precejšnja vas Cerovec v Gorjancih je 13. t. m. skoraj vsa pogorela. Prejšnji teden je toča vse pobila v tem okraju. Bila je tolika, da je že toče vajenemu Dolenjcu bila preobila. Tudi mrvo je potokla. Potem si pa pomagaj! V Ameriko! Jih je že precej iz Gorjancev tam, in pojde jih še več. Še kravica boljše pašo išče.

— **V narodni kavarni** udarjali bodo nocoj hrvatski tamburaši iz Mitrovice. Kakor smo že omenili so ti tamburaši na povratu iz Pariza.

— **Prešernove ulice** se bodo še letos nivelirale, ker je to potrebno z ozirom na zgradbo elektriške železnice. Troški preračunjeni so na 10.000 K.

— **Rubežen na cesti.** Peter Tihovnik, delavec v Novi vasi pri Glincah, se je bil zadolžil pri Ani Bučevnikovi in Heleni Dežmanovi. Včeraj pa sta ti dve izvedeli, da ima denar pri sebi in sta ga pričakovali na Pokopališki cesti, koder je moral priti z dela. Ko se je njima približal, skočili sta iz zatišja v njega, ga prijeli in mu vzeli 18 K, toliko, kolikor je bil njima dolžan.

— **Pod vozom.** Gostilničar S. B. je včeraj popoldne prav naglo privozil po Dunajski cesti, tako da se mu deček Rudolf Pučko ni mogel izogniti in je prišel pod konja in pod voz. Deček je bil lahko poškodovan.

— **Črevlje ukradel** je neznan tat Grajzerjevemu hlapcu Gašperju Valentinčiču v Vegovih ulicah št. 9.

— **Pobegnil je vojaški kaznjenelec** Vencel Linhart včeraj zjutraj iz vojaške bolnice.

— **Izgubljene stvari.** Ida grofica Lichtenberg je izgubila včeraj na Dolenjski cesti zlato verižico, vredno 80 kron.

— **Bojkotirana pošta na Reki.** Pošta na Reki je izključno madjarska in opremljena z madjarskimi emblemi. Zato pošiljajo hrvatski trgovci in hrvatske banke vse poštno stvari na avstrijsko ozemlje in jih oddajajo ondi na pošti.

— **Razpisane ustanove za leto 1900** razpisane so od umrlega barona Wurzbacha napravljene „cesarice Elizabete ustanove za invalide, in sicer: a) tri ustanove po 120 K za Ljubljance, b) tri ustanove po 60 K za rojake iz Kamnika, iz Jarš ali s Homca in c) tri ustanove po 60 K za rojake iz Ventarjevca v občini Šmartinski pri Litiji. Te ustanove oddaja gospod baron Alfonzij Wurzbach, in sicer one za Ljubljance po nasvetu kranjskega deželne odbora; ustanove za Kamničane, Jaršane in Homčane po nasvetu županstva v Kamniku ter ustanove za Ventarjevčane po nasvetu županstva šmartinske občine. Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni vojaški invalidi iz imenovanih krajev od stražmojstra ali narednika nazaj, ki so lepega vedenja in vsled v vojni dobljenih ran nezmogoči, da bi se sami mogli preživeti. Ako bi se za omenjene ustanove ne zgledalo zadostno število vojaških invalidov z opisanimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži spodobnega vedenja iz imenovanih krajev, ki se radi bolelahavosti in starosti ne morejo sami preživeti. V obeh slučajih dokazati je s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi spričevali neomadeževanost prosilcev. Dotične prošnje vložijo naj prosilci iz Ljubljane pri ljubljanskem mestnem magistratu, drugi prošnjiki pa vsak pri županstvu svoje občine do 15. julija 1900. l.

— **Igralec in pek — doktorja modroslovja.** Režiser in igralec Evgen Janović v Koložu je bil minoli teden promoviran doktorjem modroslovja. Tudi profesorski izpit ima Janović. V Koložu je igralec že štiri leta. — Na Dunaju pa je bil promoviran doktorjem modroslovja izučeni pek Konstantin Horna, sin peka. Ponoči peče žemlje, podnevi pa študira in hodi na vseučilišče.

— **Kralj Milan — anarhist.** Iz Zadra poročajo: Neki (kateri?) tukajšnji list javlja, da je razkralj srbski najel na Primorskem nekega anarhista, da bi umoril črnogorskega kneza Nikita. Vest je pač neverjetna!

— **120 — zarok.** Na Bavarskem rojeni Alojzij Frankenberger je pred graškim sodiščem izpovedal sledeče: l. 1855 je bil pri Passau rojen. Absolviral je srednje šole ter potem lenaril. Ko je umrl oče, je prodal njegovo posestvo za 100.000 mark. S temi je potoval v Ameriko in po svetu, dokler ni zapravlil vsega. Potem je vstopil v Algieru v tujo legijo. L. 1897. je prišel v Monakovo ter postal knjigovodja. Toda po 16 letnem postopanju mu urad ni ugajal. Prišel je v Gradec ter si začel služiti kruh s sleparjenjem žensk. Dal je tiskati inserat, da je bogat, in da išče nevesto. Oglasilo se mnogo močiteželjnih dam, in z vsako je živel par tednov izvrstno. Ko je tako pridobil par tisoč gld., je šel iznova v Monakovo ter se ondi zaročal z raznimi vdovami. Tudi tu je zaslužil denarja. Iz Monakovega je šel v Passau ter obral ondi dvanajst žensk za 5000 mark. S trinajsto pa je pobegnil ter z njo zapravlil ves denar. Potem se je vrnil tretjič v Monakovo ter se zopet zaročal z mladimi in starimi dekleti in vdovami ter živel izborno. Tudi na Dunaju je bil sleparil dekleta in vdove. Končno pa se je vrnil zopet v Gradec. Tam ga je dala neka bivša ljubica, kateri je odnesel denar, zapreti. Vsega skupaj je imel nad 120 zarok. Graško sodišče mu je prisodilo 2½ leta ječe. Ko presedi to kazen, se izroči sodišču na Bavarskem.

— **Morilka — oproščena.** 17letna Ana Jungwirth je zadavila svojega 4letnega nezakonskega otroka, dečka ter imela 6 mesecev njegovo truplo v svoji sobi. Porotno sodišče na Dunaju jo je popolnoma oprostilo, češ, da je bila vsled bede v takem položaju, da se umoru ni mogla izogniti. Državno pravdnštvo je proti sodbi rekuriralo.

— **Hči ustrelila očeta.** Pri temešvarski pivovarni se je pripetila nedavno velika nesreča. V pivovarniškem vrtu je bila veselica. Kletar Hierath, poslovođa Leonhardt z ženo in 16letno hčerko Ano so šli streljat v tarčo. Tudi Ana, dobra strelka, je začela štirikrat sredo. Ko je hotela ustreliti zopet in je dvignila puško, se je petelin sprožil in strel je počil. Njen oče je kriknil in se zgrudil. Družba je mislila, da se Leonhardt samo šali, zato se je glasno zasmejala. Toda kmalu jim je prešel smeh. Videli so, da je Leonhardt zadet v oko, in da se ne gane več. Bil je mrtev, kar mu je šel strel skozi

oko v možgane. Ana je bila vsled tega tako obupana, da se je hotela ustreliti ter jo morajo še vedno stražiti.

— **Rakete ubile ljudi.** V Emerlingovi tvornici raket poleg Budimpešte je 14. t. m. eksplodirala raketa, ko so jo basali. Iskre so padle na druge rakete ter jih užgale. Vsled eksplozije so bile štiri delavke ubite, en delavec ubit, štirje smrtnonevarno, štirje pa lahko ranjeni. Trupla ubitih delavk in delavcev so zgorela tako, da jih ni bilo možno spoznati. Nastal je požar, katerega so kmalu pogasili. Pri tem so se vršili pretresljivi prizori, ko so stariši iskali svoje otroke.

— **Hrvatski umetniki na pariški razstavi.** V palači „des Beaux-Arts“ in sicer v oddelku Ogrske so dobili tudi hrvatsko-slavonski slikarji svoj prostorček. Nameščen so nalašč jako slabo in se očitno kaže, da jih je hotela ogrska vlada potisniti v kot, da bi se tem bolj svetili ogrski umetniki. Vzlic temu pa so Hrvatje imenitno zastopani. Največ del je razstavil Vlaho Bukovac; razstavili pa so tudi slikarji Medović, Iveković, Crnčić, Mašić, Tišov, Čikoš, Auer, Kovačević in Aleksander. Izmej kiparjev sta razstavila le Frangeš in Valdec.

— **Phono-Kinema-gledališče.** V Parizu je videti sedaj senzacionalno iznajdbo, v kateri sta združena phonograph in kinematograph. Človek torej vidi in sliši govoriti, peti, plesati ali igrati razne igralce, pevce, pevke in baletaze na beli ploskvi pred seboj, kakor bi videl žive v navadnem gledališču.

— **Policijski škandal v Parizu.** Pariška igralka, gospa de Sebastiani je šla v petek ponoči domov iz gledališča. Ker je bajb govorila z nekaterimi gospodi, sta jo dva policaja aretirala in odvedla na policijo. Vzlic protestu gospe so jo zaprli v družbo vlačugaric in zločink ter je ostala v zaporu 22 ur. Šele tedaj so izvedeli njeni sorodniki, kaj se je zgodilo ter jo rešili. Kakor druge zaprte ženske, so policijski zdravniki tudi njo telesno preiskali. Policijski prefekt Lepine je kaznoval policijskega komisarja Leygonica, ki je igralko zaprl in ona dva policaja, ki sta jo aretirala. Gospa de Sebastiani pa toži policijo za odškodnino 30.000 frankov.

— **Strašna plodovitost.** Neki francoski naseljenec pri North Fosterju (v državi Rhode-Island) imenom Bresson je 74 let star in ima nič manj kot 41. otroka, dečka. Rodila mu ga je tretja žena. 16 let star je zapustil domovino, bil več let v Canadi ter se oženil v Connecticutu. Že prvo leto je dobil trojčke, drugo leto dvojčke; potem jih je dobil še 10. Vdovec s 15 otroci se je oženil drugič ter dobil trikrat zapored trojčke. Potem pa še šest otrok, ki so prišli posamezno na svet. Vsi otroci so ostali zdravi, samo l. 1880. so imeli ošpice. Ko se je oženil tretjič, so mu umrli 3 otroci, a 3. žena mu je rodila skoraj vsako leto. Tako ima sedaj že 41 otrok in okoli sto vnukov. Toda še vedno je močan in zdrav.

— **Kitajski boksarji.** O teh ljudeh, ki provzročajo sedaj na Kitajskem krvavo revolucijo in moré misiojonarje ter vse tujce, piše kitajski časopis „Shen pao“. V maju 1899. zasnoval je vodja banditov Ču-hung-teng v okrajih Enzijen in Pingjen družbo hudodelcev, ki se je zvala „Hung-tong-čan“ (rudeča svetilka), „Čing čung-čang“ (pajčolan zlatega zvona), „Ti-pu-čan“ (železna srajca) in „Ta-tav huj“ (družba velike vode). Na to je začela družba svoje roparsko delovanje in sicer v Kvan-zinu in spremenila svoj naslov v „Li lin-šin“ (pest v vrbovem gozdu). Ker se je družba jelo preganjati v Enzijen in Pingjen, je zopet spremenila svoje ime in se nazvala „Iho-čin“ (pest rodoljubja in miru); zdaj pa se zopet imenuje „Iho-tvan“ (zdrženje rodoljubja in miru). Ta nevarna rokovernjaška družba zavaja čedalje več lenuhov, ker jih slepi, da ima čudotvorna mazila, ki varujejo človeka pred ranjenjem, bodisi po bodalu ali krogli. Polagoma se je družba zelo razširila in njeni člani so lagali, da se jih niti ne prime topova krogla. Namen te družbe je političen in nje ost je v prvi vrsti obrnjena proti kristijanom in tujcem. Ko so zadnji čas misiojonarji mnogo prestali pred njimi, so se obrnili do ameriškega konzula in ta na guvernerja Thu, ki poslal 100 mož vojaštva, da polove razbojnike. A ti so po-

pihali v gore in kmalu za tem je zbral vodja 1000 svojih tolovajev ter izjavil, da hoče povzdigniti Mandžudinastijo in iztrebiti tuje. Vlade čete so jih pobile in odselej so se množile grozovitosti te sekte. Roparji so neusmiljeno zalezovali misijonarje in jih na najgroznejši način morili. Sekta se je razširila čez mnogo pokrajin, v katerih ni bil varen življenja niti tujec, niti domačin. Pokrajine Enzijen, Pingjen, Si-ping-sjen in Ji-čen in-cili so sedeži teh tolpe. Ker so ameriške oblasti pripisovale delovanje in obstoj te morilske sekte okrajnemu guvernerju ter se pritožile na kitajsko vlado, je bil guverner odpuščen in na njegovo mesto odposlan general Tuvan, ki zasleduje boksarje, toda brez uspeha. Pomagati bodo morale evropske velevalsti, zlasti Rusija.

Književnost

— Otročičem v zabavo. Velepodjetni narodni knjigotržec Lavoslav Schwentner v Ljubljani je izdal zopet dvojje knjižice, ki smo jih že dolgo pogrešali ter smo morali kupovati nemške, ker ni bilo slovenskih. Knjižice s podobami domačih živali in zverij, hišnega orodja in igrače so otrokom že v prvih letih jako priljubljene, a tudi prav koristne, saj si z njimi vadijo oko, da razločijo razne barve, se seznanjajo z različnimi novimi pojmi ter se uče novih besed. Take knjižice se otrok nikdar ne naveliča, nego jo poišče vedno iznova ter se zabava z njo po cele ure. Te Schwentnerjeve knjižice so namenjene otrokom od 2.—5. leta; pa tudi za šolsko mladino, ki zna že čitati, so primerno darilo, saj je poleg vsake slike nekaj verzov ali kaka uganka. Slik v barvah je 34 z mnogoštevilnimi predmeti, ki zanimajo otroke. Knjižici sta po vsebini jednaki, a slike so pri eni trdo nalepljene, da se ne dajo strgati ali zlomiti, pri drugi pa so slike na navadnem papirju. Prva je namenjena najmlajšim otrokom ter stane 1.50 K, druga pa je za odraslejšo deco ter stane 80 v. Izvestno bodo stariši in odgojitelji radi segli po teh knjižicah.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 16. junija. Današnja „Wiener Zeitung“ prijavlja sankcionirani skupni budget.

Dunaj 16. junija. Včeraj so se začela posvetovanja načelnikov nemških klubov o jezikovnem vprašanju na Češkem in Moravskem in sicer na podlagi poročila, ki ga je izdelal posl. d' Elvert glede vladnega jezikovnega zakona za Moravsko. Poročilo o jezikovnem zakonu za Češko še ni gotovo, ker Nemci v njem še ničesar niso iztaknili, s čimur bi mogli zadovoljni biti. Konference se danes nadaljujejo.

Praga 16. junija. Glede včerajšnje seje izvrševalnega odbora mladočeške stranke se poroča, da so imela vsa posvetovanja zgolj splošen značaj.

Budimpešta 16. junija. V današnji seji poslanske zbornice je poslanec Vizontay interpeliral vladu zaradi uprave Bosne in Hercegovine in strastno napadal Kallaya, češ, da ne varuje madjarskega upliva na Bosno in Hercegovino. Ministrski predsednik Széll je rekel, da je Kallay v Bosni in v Hercegovini tako na gospodarskem, kakor na kulturnem polju dosegel velike uspehe ter tudi priznal opravičenost upliva ogrske vlade na zadeve okupiranih dežel s tem, da je vlado o vseh važnejših zadevah vprašal za mnenje. Vizontay: Pa ravnal se ni po njem. Končno je Széll izjavil, da na posameznosti Vizontayeve interpelacije odgovori v nekaterih dneh.

Budimpešta 16. junija. Tukajšnji listi poročajo, da bo cesar kvoto določil za celo leto, in da se zasedanje ogrskega parlamenta odgodi do dne 2. oktobra, ker je Széll, ko se je zadnjič mudil na Dunaju, dobil zagotovilo, da se glede avstrijskih razmer za sedaj ne misli nič važnejšega ukreniti.

Budimpešta 16. junija. Madjarsko časopisje nadaljuje gonjo proti ministru Kallayu. „Egyetertes“ trdi, da je bosanska vlada obsodila mnogo Mohamedancev in Srbov, ki so bili člani v Pešto došle deputacije, na globo od 50 do 1000 K.

London 16. junija. Kitajske dogodbe delajo merodajnim političnim krogom jako velike skrbi. Splošno vlada mnenje, da je položaj na Kitajskem sila kritičen. Ako bi se boksarjem posrečilo, pred Pekinom poraziti evropsko armado, bi bilo to znamenje za splošno klanje Evropejcev. Politični krogi so v skrbeh za usodo zlasti angleškega in belgijskega poslanstva v Pekinu. Admiral Seymour, zapovednik internacionalne armade, je dobil obvestilo, da se hoče kitajski general Tung-Fusiang z 10.000 možmi ustaviti vходу evropske vojske v Pekin. Poročevalec „Times“ meni sicer, da se to ne zgodi, a bojazen je vendar velika. Sosebno ker se vrh tega čedalje jasneje kaže nasprotje mej Angleži na jedni strani ter Rusi in Francozi na drugi.

London 16. junija. 1800 mož ruske vojske s 4 topovi je prišlo pred Pekin, v petek pojde tja 1700 mož evropske vojske. Iz Honkonga se je odpeljalo 300 mož angleške vojske v Tientsin. Evropsko brodovje se bržčas polasti Taku-a.

Narodno gospodarstvo.

Trgovska in obrtniška zbornica.

(Konec.)

XI. Zbornični svetnik predlaga, da naj zbornica spremeni svoj sklep z dne 20. januarja 1900, s katerim se je podelila ple-tarju Josipu Petriču ustanova v znesku 160 kron; postal je namreč izredni obiskovalec strokovne šole za lesni obrt in tako ipso facto resigniral na svojo ustanovo kot ple-tar. 160 kron naj se razdeli trem drugim učencem, in sicer Jožefu Jernejčiču 50 kron, Frančišku Ferkovcu 60 kron in Rudolfu Šturmu 50 kron. — Predlog se sprejme.

XII. Zbornični svetnik Feliks Stare omenja nedostatke pred dvema letoma upe-ljanega osebnega dohodninskega davka. Industrijaicu se navadno naloži previsok davek, ker se oblastva ne prepriča dovolj o ob-selečih razmerah. Fatira se do 15. febru-varja, in v kakih dveh mesecih se dobi poziv, naj se opraviči nekatere številke, katere niso oblasti nič kaj verjetne. Tako je bilo tudi s poročevalcem, ki ima lesno industrijo. Ko se je opravičil, je mislil, da pride v stopinjo 199 gld., morda tudi eno stopinjo višje, toda dobil je nalog, da plača 630 gld. Zoper to se pritoži in priloži tudi prizivu dokaze in potrebne račune; toda meseca marca je vse nazaj dobil s pristav-kom, da se na te dokaze ne more ozirati, in da mora plačati 630 gld., poleg tega pa še, da nadaljna pritožba proti temu odloku ni več dovoljena. Ali ni to postopanje ob-lastev vzrok, da industrija propada, da noče nihče ustanovljati industrijalnih podjetij, ampak raje svoj denar naloži v hranilnico, vsled česar so hranilnice prenapolnjene, in se denar izposojuje v tujino. Ni čuda tudi, da domačini zapuščajo rodno zemljo ter se selijo v tujino. Na podlagi teh raz-motirvanj predlaga poročevalec naslednjo resolucijo: Zbornica naj se obrne na mero-dajne davčne oblasti, da bi se bolj natančno prepričale o pravih čistih dohodkih pri in-dustriji, da bi se verodostojni dokazi bolj vpoštevali. Če se to ne zgodi, se mora čut-pravičnosti zatreti, se daljši razvoj indus-trije onemogoči in marsikateri premisli, kako industrijalno podjetje pričeti, ker naloži raje svoj denar v hranilnico.

Zbornični svetnik Karol Luckmann opomni, da ima malo upanja, da bi se do-seglo to, kar je gospod predgovornik ome-nil; če bi pa to dosegli, bi na vsak način veliko dosegli. Ko so novi davčni zakoni v veljavo prišli, naglašalo se je od mnogih strani, da bodo stranke lojalno postopale. Vsakdo je morda pri tem tudi upal, da bodo c. kr. davčna oblastva pri odmerjanju davka lojalno postopala. Toda to postopanje gotovo ni hvale vredno, stranka fatira kon-cem decembra, in davek se mora plačati v marcu, ne da bi se poznal predpis. Stranka mora tudi za svoje uslužbence plačati, in pri tem se tudi zgodi, da se mora za koga plačati, ki že ni več v službi; oni, ki imajo veliko uradnikov in uslužbencev, so tako-rekoč „davkarji“.

Zbornični svetnik Josip Lenarčič omenja, daje kranjska industrija zelo obda-čena, ker se zelo na to dela, da bi se dav-koplačevalci v višji razred pomaknili, in je težko marsikaterikrat zabraniti to tudi ko-misiji, ker njeni člani ne morejo biti o vsakem obrtu zadostno poučeni.

Zbornični svetnik Karol Luckmann predlaga, zbornica naj se obrne do c. kr. finančnega ravnateljstva, da naj ono poskrbi, da se odmerjanje davkov pravočasno na-znani.

Pri glasovanju se sprejmeta predloga zborničnih svetnikov Stareta in Luckmanna.

XIII. Zbornični svetnik Josip Lenar-čič navaja vzroke, vsled katerih propada kranjska mlinarska industrija, in nasvetuje primerne odpomočke. Poročevalec predlaga: Zbornica naj naroči svojemu zastopniku v industrijskem svetu, da upliva trgovinsko ministrstvo na železniško ministrstvo, da se uredi eksportni in lokalni promet.

Zbornični svetnik Karol Luckmann podpira kar najtopleje predlog in pripomni, da morajo vsi pomagati, da se kaj stori v odpravo teh nedostatkov. — Predlog se sprejme.

Ker se nihče več ne oglasi, zaključijo predsednik sejo.

Bratje Sokoli!

Jutri, v nedeljo 17. junija t. l.

Popoludanski peš izlet v Tacen-Šmartno.

Sokoli odkorakajo s trobentači in za-stavo v popolni društveni obleki, točno ob 1/2. uri popoludne proti St. Vidu in čez Vižmarje v Tacen-Šmartno, kjer bode v gostilni „pri Koširju“ (tako čez most) prosta zabava z raznimi ljudskimi igrami itd. — Odhod peš okoli 7. ure.

Zbirališče v telovadnici v „Nar. domu“. K prav obilni udeležbi vabi vas z bratskim: Na zdar.

odbor.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 11. junija: Jožefa Gorišek, sprevodni-kova vdova, 58 let, Dunajska cesta št. 19, rak.

Dne 12. junija: Kajetan Vesel, računski revident v. p., 67 let, Emonska cesta št. 8, ostar-elost.

Dne 13. junija: Fran Goričan, stražnikov sin, 4 mes., Streljske ulice št. 11, oslabljenje. — Adolf Toenies, tovarnar, Dunajska cesta št. 25, se je vstrelil.

Dne 14. junija: Karolina Bayer, posestnica, 70 let, Slomškove ulice št. 13, srčni kap. — Fran Terdina, zasebnik, 72 let, Rimska cesta št. 17, jetika.

Dne 15. junija: Meta Gothard, sladničarjeva hči, 2 1/2 mes., Tržaška cesta št. 13, skrlatična davica. — Ivana Mlakar, delavka 64 let, Karlov-ska cesta št. 30, vodenica.

V otroški bolnici:

Dne 11. junija: Ivana Fajgel, delavčeva hči, 2 leti, dušljivi kašelj.

V hiralnici:

Dne 12. junija: Ivana Šantel dnarica, 43 let, kap. — Jakob Zajc, kajžar, 71 let, ostarelost.

Dne 14. junija: Meta Baloh, gostija, 77 let, ostarelost.

V deželni bolnici:

Dne 11. junija: Josip Sušnik, dninar, 40 let, pljučnica. — Marija Mihelič, delavčeva hči, 14 let, jetika.

Dne 12. junija: Luka Pance, gostač, 62 let, srčna hiba.

Dne 13. junija: Ana Tekavc, prodajalčeva hči, 2 leti, jetika.

Meteorološki poročilo.

Vilma nad morjem 800-2 m. Srednji tlač 736-0 mm.

Junij	Čas opa-sovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
15	9. svečer	736.8	18.2	sl. jzhod	del. oblak.	0 mm.
16	7. jutraj	737.4	16.1	brevetr.	del. jasno	0 mm.
	2. popol.	736.5	20.9	sr. jzhod	del. jasno	0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 18.6°, nor-male: 17.8°.

Dunajska borza

dne 16. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	97.85
Skupni državni dolg v srebru	97.50
Avstrijska zlata renta	116.15
Avstrijska krona renta 4%	97.30
Ogrska zlata renta 4%	115.85
Ogrska krona renta 4%	91.35
Avstro-ogrski bančni delnice	174.6
Kreditne delnice	707.75
London vista	242.15
Šemški drž. bankovc sa 100 mark	118.57 1/2
30 mark	23.72
30 frankov	19.29
Italijanski bankovci	90.75
Č. kr. cekini	11.33

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti sureve maslo po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno zadružno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche

Fotografski aparati za diletante. Priporo-čamo vsem, ki se zanimajo za fotografijo, ta za-nimajoč sport, ki se ga vsakdo lahko nauči, od l. 1864. obstoječo specialno hišo fotografskih po-trebnosti firme A. MOLL, c. in kr. dvorni dobavi-telj, DUNAJ, Tuchlauben 9, ter da pregledajo njen ilustrovani cenik, ki se na željo pošilja brezplačno. a (11-5)

Ivanka in Karol Sajevec naznata pre-britko vest, da je Bog Vsemogočni naju-nega sinčka

Jožka

v nežni starosti 2 1/2 mesecev dne 15. ju-nija t. l. poklical k sebi.

Pogreb vrši se dne 16. t. m. ob 4 uri popoludne.

St. Peter na Krasu dne 15. ju-nija 1900. 1199

Mesto vsacega družega naznanila.

Zahvala.

Za mnoge dokaze ljubezni polnega sočutja povodom smrti svojega iskreno ljubljenega sina, oziroma našega brata, svaka in strica, blagorodnega gospoda

Adolfa Tönnies-a

stavbenika in tovarnarja

kakor tudi za lepe poklonjene vence in za mnogobrojno častilno spremstvo nam tako nenadoma vzete dragega rajnika izrekam s tem vsem dragim prijateljem in znancem, dalje vsemu tovarniškemu osebju in udeleživšim se korporacijam naj-iskrenejšo in najsrečnejšo hvalo. 1197

V Ljubljani dne 16. junija 1900.

Amalija Tönnies

v svojem in v imenu vseh sorodnikov.

Zahvala.

Vsem, ki so ob smrti naše iskreno ljubljenega matere, stare matere in tačče, gospe

Karoline Bayer

izražali svoje sočutje, darovateljem kras-nih vencev ter vsem, ki so dragi ranjci izkazali zadnjo čast, izrekamo tem po-tom prsrčno zahvalo.

V Ljubljani, dne 16. junija 1900.

(1183)

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za milo sočutje povodom smrti na-šega ljubelega početa, brata in strijca, gospoda

Ivana Verbiča

kakor tudi za obilo spremstvo k zad-njemu počitku, izrekamo tem potom vsem prijateljem in znancem, sosebno preč. duhovščini, slavnemu gasilnemu društvu, ter vsem darovalcem krasnih vencev, svojo najtoplejšo zahvalo.

V Planini, dne 10. junija 1900.

(1184)

Žalujoči ostali.

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušena, od medicinskih avtori-tet vedno priporočevana

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

V njej se ne nahajajo nikake organske sub-stance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljivo kakovosti, naj-prikladnejša pijača. (36-2)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih spe-cerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Vozni red železnice Ljubljana-(Brezovica)-Vrhnika. Ljubljana-Vrhnika.

Postaje	zjutraj	popoldne	zvečer
Ljubljana	7 15	1 55	8 10
Brezovica	7 33	2 13	8 27
Log (postajališče)	7 47	2 27	8 43
Drenov-Grič	7 59	2 39	8 55
Vrhnika	8 09	2 49	9 04

Postaje	zjutraj	popoldne	zvečer
Vrhnika	5 40	11 35	6 36
Drenov-Grič	5 51	11 46	6 47
Log (postajališče)	6 03	11 58	6 59
Brezovica	6 18	12 13	7 14
Ljubljana	6 34	12 29	7 30

Službe, dela ali dobrohotne podpore

prosi pošten, delaven, iz bolničnice došel mož-vdovec in oče devetero nepreskrbljenih otrok.

Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

Solicitator

popolnoma izvežban v vseh zadevah
išče službe.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“ pod „J. C.“ (1201-1)

Priporočilo.

Luka Omejc, vodnjaški mojster, Guncelje št. 23, pošta št. Vid pri Ljubljani, zgradil mi je v Šiški vodnjak, 21 metrov globoki, v mojo polno zadovoljnost.

Vsled tega usojam se omenjenega mojstra slavnemu občinstvu javno najboljšo priporočati.

Edvard Zelenka
(1202) Ljubljana.

Solicitatorja

in (1204-1)
spretnega pisarja
pisarna dr. Mosche v Ljubljani.

Národní dom.

V nedejo, 17. junija 1900
vrtni
vojaški koncert.

Godba sl. c. in kr. pešpolka št. 27.
Začetek ob 6. uri. Konec ob 10. uri zvečer.
Vstopnina 20 kr. za osebo.

Otroci prosti.
Izborno plzensko pivo
vrček po 13 kr.

K obilni udeležbi uljudno vabi
Ludovik Masaryk
restavratér.

(1198)

Ravnokar na novo došlo
izredno pikantne

razglednice.
Serija 24 komadov K 240. Ako se naprej pošlje denar K 250.

Brilantne refleksi-dopisnice
kakor s cveticami, genre, z ženskimi glavami, pikantne itd. komad 12 vinarjev.

Raznovidne
umetniške dopisnice
„gravure“, komad 20 vinarjev.

Preprodajalec dobé povpost.

Dobivajo se pri 1196-1

M. Meiringerju
trgovina s papirjem, pisalnimi
in risalnimi potrebščinami
Mestni trg št. 11.

Lepo stanovanje

prtično, 3 sobe s pritliklinami, odda se po nizki ceni v najem z mesecem avgustom tega leta.

Poizve se na Domobranski cesti št. 1, prvo nadstropje. (1200-1)

Senožet

1189-1 se odda v košnjo.
Izve se pri Sirniku, Žabjek šte. 6.

Nemeblovano mesečno sobo

išče soliden gospod za takoj ali s 1. julijem t. l. Soba naj bi bila precej velika ter ima tudi lahko predsobo.

Ponudbe pod J. P. na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Vinko Černe v Gorjah pri Bledu
ima veliko zalogo

dobrega, zrelega sira (Schnittkäse)

in prodaja vso zalogo po jako nizki ceni. — Pošlje tudi en hleb kot vzorec proti povzetju. (1173-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. s jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curib, Geneve, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer obojni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomesto in v Kočevje.** Obojni vlaki: Ob 6. uri 54 m. s jutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. s večer. — **Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. s jutraj obojni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. s jutraj obojni vlak iz Jesenice. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne obojni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne obojni vlak s Dunaja, iz Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. s večer obojni vlak s Dunaja, iz Lipskega, Praga, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 20 min. s večer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novomesta in Kočevja.** Obojni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. s jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. s večer. — **Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7. uri 28 m. s jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 m. s večer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. s jutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. s večer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (4)

Styria- kolesa

so po vsakovrstnih cenah vedno v zalogi!

Ne samo najelegantnejše in najdražje, nego tudi najprostejše in najcenejše (427-15)

Styria-kolo

se odlikuje po izborni konstrukciji, solidni izdelavi in lahkem teku.

„Styria-Fahrrad-Werke
Joh. Puch & Comp., Gradec.
Zastopnik:

Fran Čuden
trgovca s kolesi v Ljubljani.

Kdor želi kupiti vino za kosce

dobi istega 250 hektolitrov blizu Ljubljane.

Vpraša naj se v upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1154-3)

Gospod se sprejme

na hrano in stanovanje

Gospodske ulice št. 4,
(1203) I. nadstropje, desno.

Odda se majhna prodajalnica

z mešanim blagom vsled družinskih razmer v zelo prometnem kraju pri železnični postaji 3 do 4 ure od Ljubljane. Več pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1128-3)

Pojasnilo.

Da ustavim, oziroma preprečim razširjajoče se govoričenje in napačno tolmačenje, izjavim tem potom javno, da svoje zaroke z gospodično F. M. iz Kamnika nisem razveljavil jaz, kakor je menda splošno mnenje, s svojim odstopom, temveč, da so to storili iz tehničnih vzrokov stariši omenjene mlade dame — proti moji volji. Za tako postopanje nisem imel, kot srečen ženin nikakoršnega povoda.

Kamnik, dne 11. junija 1900.
(1186-1) Alojzij Podboj.

Izgubil se je

39letni mutasti Janez Verlinšek iz Podgorja. Šel je 10. t. m. na Brezje k „Mariji pomagaj“, od tistega časa ga ni več domu.

Kdor ve kaj o njem, se prosi, naj sporoči njegovemu bratu Valentinu Verlinšku, vlakovniku v Radovljici. Stroški se mu povrnejo. (1192)

Valentin Verlinšek
vlakovnik v Radovljici.

Št. 4627.

Razpis učiteljske službe.

Na štirirazredni deški ljudski šoli s pravico javnosti v Trstu se razpisuje služba učitelja-voditelja

s 1600 K letne plače, 200 K funkcijske dokaide in z $\frac{2}{3}$ doneskom k pokojninskemu zavarovanju.

Postavno opremljene prošnje naj se do 30. junija t. l. dopošljejo podpisnemu vodstvu.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani
dné 1. junija 1900.

V jako priljubljenem in dobro obiskovanem letovišču ob velikem jezeru na Koroškem se radi družinskih razmer

prodá ali dá v najem do 1. oktobra
dobro poslujoča trgovina (1196-1)

z mešanim blagom
s sezonsko

delikatesno trgovino.

Samo jako spretnemu pridnemu trgovcu se daje prednost. Promet 24 do 30.000 gld. Pogodilo se boče prav lahko. Ponudbe naj se pošljajo upravnistvu „Slovenskega Naroda“, pod šifro „2000, spreten trgovec“.

(1196-1)

Moderce

najnovije fačone,
najboljši izdelek

priporočá 26

Alojzij Persché

Pred škofljo št. 22, poleg mestne hiše.

Ivan Jax

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev
in velocipedov.

Odvetnik dr. Piki v Kozjem
išče (1156-3)

solicitatorja.

Gospodje

se iščejo na hrano.

Poljanska cesta št. 19. (1187)

Podkovski učenec

se vsprejme na dobrem mestu.

1142-2 Rudolf Miller,
Gradec, Kosakengasse šte. 7.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 5 lepih velikih sob in z vsemi pripadajočimi prostori na Rimski cesti šte. 10 v I. nadstropju se odda z mesecem avgustom.

Ogleda se lahko vsak dan od 10. do 12. ure dopoldne. (1051-11)

Učenec

krepak in star vsaj 15 let, več slovenskega in vsaj nekoliko nemškega jezika, z dobrimi spričevali, išče se za trgovino z mešanim blagom na deželi. (1193-1)

Naslov pove upravnistvo „Sl. Naroda“.

Uradno dovoljena. (1186)

posredovalnica stanovanj in služeb

G.F.L.U.X

Gospodske ulice št. 6

priporočá in namešča

službe iskajoče vsake vrste

za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj.

Natančneje v pisarni.

Elegantna stanovanja

s 4 sobami in s 3 sobami z udobnimi pritliklinami se oddaje za termin 1. avgusta t. l.

na Marije Terezije cesti in Novi ulici v I. in III. nadstropju. — Več se izve pri hišniku v Šubičevi ulici št. 3. (785-10)

Jako dobre ter samo pol leta rabljene

Elegi-citre

na mehaniko, kakor tudi

kolo (1177-2)

se radi odpotovanja po nizki ceni prodá. Vprašanja naj se blagovolijo poslati pod šifro A. B. v Zalog pri Ljubljani.

Hiša št. 36

z zraven spadajočim vrtom

v Kranju (Savsko predmestje)

prodá se prostovoljno. (1175-1)

Hiša stoji ob Savi in je pripravna za usnjarsko ali kako drugo obrt. Več pove lastnica Marija Pollak.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Zaloga vsakovrstnih
klobukov in čepic

perila, kravati itd.

po najnižjih cenah.

Pomožna moč

se išče

za c. kr. glavno zalogo tobaka
v Ljubljani.

Le dobre računarice naj vpošljejo lastno-
ročno pisane ponudbe. (1163-2)

Usojam si p. n. odjemalcem uljudno
naznanjati, da sem odprl (1167-2)

na Jurčičevem trgu št. 3

filijalko

svoje pekarije za „luksus-
pecivo“ in slasčice.

Za obilen obisk se priporoča

Jakob Zalaznik

pekovski mojster

Stari trg št. 21.

Genó se prodá

lepa, nova vila

v Kranju.

Natančneje poizvé se pri (1097-5)

Jožefu Fuso v Kranju.

6-8 poštenih

natakaric

za nedelje in praznike od 2.-10. ure po-
poludne vsprejme se takoj pri

Ognjevitú Kozjeku v Šiški

„pri Kankertu“.

Plača 80 kr. in dobra večerja. Oglasé
naj se takoj. (1180-2)

Ako si hočete za malo denarja
prirediti krepčalno in okusno domačo
pijačo, treba da poskusite

10 litrov sadnega soka, ki z vodo pomešani vskiye, dá 110 do 140 litrov sadnega vina. Liter te izborne pijače stane okolu pet krajcarjev.

Same-zalogo za Ljubljano ima Adolf Kopriwa, Sv. Petra cesta št. 44.

VILJEM ETTER, stiskalnica za sadni sok, Sigmaringen (Hohenzollern).

**Že 36 let z najboljšim uspehom
poslujoča**

gostilna z vrtom

ležeča v sredini mesta je zaradi starosti
posestnikov iz proste roke na prodaj
z vso gostilniško opremo in tudi ves
fundus instruktus. (1135-2)

Več se izve pri lastniku **Ivanu**
Vukić-u v Karlovcu na Hrvaškem.

Služba

okrožnega zdravnika

v Kozjem

je izpraznjena in se takoj lahko nastopi.
Stalna plača 2000 kron, in treba je, da ima
lastno lekarno. Znanje slovenskega jezika,
ali vsaj jugoslovanskega, je neobhodno po-
trebno.

Prošnje naj se pošljejo zdravstvenemu
okrožnemu odboru v Kozjem.

S spoštovanjem

Ivan Elsbacher,

(1190-1)

župan.

**Holandsko-ameriška proga
Rotterdam-New-York.**

Prihodnje odplutbe:

21. junija Potsdam 7:00 dopoldne.
28. junija Statendam 2:00 popoldne.
5. julija Spaarndam 6:30 dopoldne.
21. julija Rotterdam 1:00 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,
Potsdam 12.500 ton. (696-11)

Cene v prvi kajiti od 288 K naprej iz prista-
drugi kajiti od 204 K nišča

III. razred 185 K 40 h z Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inmostu in Trstu.

Etterjev sadni sok

in gotovo bodejte jako zadovoljni. Iz Etterjevega sad-
nega soka narejeno sadno vino je priljubljeno v tisočih
rodbin in pridobiva od dne do dne več prijateljev.

(1089-6)

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

Okrajne posojilnice v Radečah

registrovane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 24. junija 1900

ob 3. uri popoldne

v prostorih posojilničnega hotela
„Narodni dom“.

Dnevni red.

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskih pregledovalcev ozir.
nadzorstva.
3. Dopolnilna volitev načelstva.
4. Volitev pregledovalcev računov, oziroma
nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

V slučaju, da bi zgoraj sklicani občni zbor
ne bil sklepčen, vrši se drugi občni zbor ob 4. uri
isti dan, na istem prostoru in z istim dnevnim
redom. (1191)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušek za lovcé in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, vsprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušne-
valnici in od mene preskušene. — Ilustro-
(110) vani ceniki zastoj. (23)

Srajce, kravate, svilnato blago

se popolnoma

**sukneno, platneno in drugo
manufakturno blago**

po polovičnih cenah

nepreklicno le do konca julija t. l.

prodaja (1178-1)

na Sv. Petra nasipu št. 2.

Trgovski pomočnik

prileten, spreten prodajalec v modni in manufak-
turni stroki ali

gospodična

za prodajalno modne konfekcije in ženskih klobu-
kov, ob enem dobro vešča navadnega knjigovod-
stva in komptuarskih del **dobita dobro in**
trajno službo. Potrebno je znanje slovan-
skega ali hrvatskega jezika. Plača po dogovoru.
Ponudbe s fotografijo naj se pošiljajo uprav-
ništvu „Slov. Naroda“. (1164-2)

Oznanilo.

Podpisani okrajni cestni odbor daje
na splošno znanje, da bode **leseni**
most preko Ljubljane pri Fužinah,
v okrajnem glavarstvu Ljubljanske oko-
lica, zaradi nove zgradbe z dnem
1. julija 1900. l. za javni promet
zaprt.

Kdaj se odpre novi most, se na-
znani svojedobno po časnikih.

Okrajni cestni odbor okolica Ljubljanske.

Okrajni cestni načelnik:

Lorenc Kavčič.

(1169)

**Akcijska zavarovalnica za
življenje in rente.**

Allianz

Oddelek za
zavarovanje naroda
Dunaj I.
Hoher Markt 9.

**Generalni zastop za Štajersko in Koroško
Graz, Ballhausgasse 1.**

Po poročilu c. kr. „Wiener Zeitung“ od dne 12. junija 1898 doletela je „Allianz“ velika čast, da
si je Nj. Velikanstvo cesar plastično-grafični objekt ogledal in o posebnem uspehu „Allianze“ v za-
devi zavarovanja naroda kakor o rapidnem napredovanju družbe Najvišje priznanje izrekel ter ime-
noval zavarovanje naroda posebno važno podvzetje.

Polno vplačani akcijski kapital 1.000.000 kron.

Rezerva premij dne 31. decembra 1899 2.933.054.88 kron.

L. 1899 se je na podlagi 1225 smrtnih slučajev izplačalo 378.992.22 kron. Od 1. 1890—
1900 se je izplačalo 2.714.425.24 kron.

Tedenska premija od 10 vinarjev više.

Neizpremenljiva premija. — Plačevanja v dokladah niso dovoljena. — Stroške za zdrav-
niško preiskovanje, vse pristojbine kolekov in pobotnice za premije plača družba.

V slučajih smrti se zavarovana svota takoj in polno izplača, če je šest mesecev
preteklo od časa zdravniškega preiskovanja.

Če je zavarovani v svojem ali izven svojega delokroga ponesrečil ter umrl, tedaj
ni to samo na sebi vzrok, da bi zavod ne plačal zavarovane svote.

Če je zavarovanje trajalo cela tri leta, se izplača v slučaju samomora cela
zavarovana svota.

Če tri leta minejo, mogoče je dobiti posojilo z 5% obresti

Po treh letih dobe se, ako se premije ne plačujejo nadalje, police brez premij.

Če je polica radi neplačanja premije svojo veljavo izgubila, mogoče je, da se zopet
v teku jednega leta obveljavi, ako je zavarovanec popolnoma zdrav.

**Zavarovanje dosmrtno in na doživetje. — Zavarovanje mladostnih
oseb. — Zavarovanje otrok.** (747-10)

Glavni zastop za Kranjsko: v Ljubljani, Stari trg št. 28.

Zastopniki se iščejo za vse kraje na Kranjskem in na svoje ponudbe pošljejo gorenji agentura.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje **samo**

Fernolendt čreveljsko črnilo

za svetla obutala **samo** (1139-2)

Fernolendt crème za naravno usnje.

Dobiva se

C. kr. priv.

povsodi.

tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.

Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.

Radi mnogih posnemanj brez vredno-
sti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Josip Širca v Žalcu

tovarniška zaloga najslavnejših in najboljših koles, kakor

„Puch“, „Meteor“, „Waffen“, „Slavia“

potem drugih raznovrstnih z novimi in z najnovejšimi iznajdbami
opremljenih, garantiranih koles.

Cena od 80 gl. naprej.

Lastna popravilnica.

Zaloga posameznih kolesnih del in kolesar-
skih potrebščin. (850-8)

Točna in kulantna postržba.

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje
talarjev in baretov. 25

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najfinjše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 25

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

**vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.**

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno. 25

Pri nakupovanju
suknenega in manu-
fakturnega blaga
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah šte. 4.

Velika zaloga

suknenih ostankov. 25

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche gasse 8, Budapest. (946—8)

Najboljše berilo in darilo
je vsestransko jako pohvaljena
„Vzgoja in omika ali izvir sreče“
(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blažiti in prav olajati) (112—25)
ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti poštenu povzetju pri **Jožefu Valenčiču na Dunaju** III. Bez., Stelngasse Nro. 9, I. Stock, Thür 10. Založnik, ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj.
Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

L. Luserjev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (485—15)

L. Luserjev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.
Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Savnik. (485—15)

!Prvi kranjski konjak iz dolenskih vin!
Odlikovan za svoja vina in konjak pri dunajski jubilejski razstavi 1898. leta. (211—6)
Podpisane priporočajo svojo zalogo pristnega dobro obležanega **konjaka iz dolenskih vin** s steklenicah, nadalje svojo zalogo dobrih, pristnih in starih **dolenskih vin iz ameriških cepljenih in starih trt**
Opozarja se na **ter pelinkovca.** užgani probek!
A. I. Wutscher
Brezovica, Št. Jernej, Dolensko.
Dobiva se pri g. J. Praunsseis-u v Ljubljani.
!Brinovec in slivovec v steklenicah!

Najcenejša in najsolidnejša tvrdka za nabavo koles (bicikljev) kakor tudi vseh kolesarskih potrebščin.
Cene od 80 gld. in višje.
Najznamenitejša kolesa kakor:
J. Puch Meteor Peugeot Monarch Seidel-Naumann A. U. Right ter razni drugi sistemi. (588—18)
Francoska Peugeot kolesa po 140 do 230 gl.
A. Putrich
Ljubljana, Dunajska cesta.

Trgovca z železnino
Andr. Družkoviča naslednik
Val. Golob
Mestni trg št. 10
založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov
priporočajo svojo bogato zalogo **hišne in kuhinjske opreme.**
Zaloga vseh za stavbe potrebnih predmetov, kakor tudi **Roman in Portland 25 cementa.**
Zaloga nagrobnih križev.

Hlev
s 4 konjskimi stajami, prostorno kolnico, shrambo za krmo in sobo za kočijaža se da v najem s prvim avgustom. Kolnica se eventuelno lahko porabi za skladišče blaga, ker leži transito.
Stanovanje za samca.
2 meblovani sobi z balkonom, predsobo, služniško sobo, posebnim vodovodom, električno razsvetljavo se odda s 1. avgustom ali tudi takoj.
Več se izve pri hišniku v Šubičevi ulici št. 3. (962—6)

RONCEGNO
najmočnejša naravna, arsen in železo
sodržujoča mineralna voda
priporočana od prvih medicinskih avtoritet pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd.
Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (945—8)

Kopalnice Roncegn Južno Tirolsko, postaja valunganske železnice,
1 1/2 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna, parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo, elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Višina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, zaščiten od vetrov, dišeč, suh zrak, brez vsega prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj. Zdravilišče prve vrste z obširnimi lepimi parkom, prekrasnim razgledom na dolomite, 200 sob za tuje, obedovalnice in bralne sobe, zdraviliški salon. Povsod električna razsvetljava, zdraviliška godba, lawn-tennis. Senčnata izprehajališča, zanimivi izleti. Sezona maj—oktober. Prospekte in pojasnila daje kopalniško ravnateljstvo v Roncegnu.

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo
ki je izkušeno na kliničnih in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogrski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti **poltnim boleznim**, zlasti proti **vsake vrste spuščajem** uporablja s najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi, na čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sobi 40 odstotkov **lesnega kotranova** in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam in okom, zahtevaj izrecno **Bergerjevo kotranovo milo**, in pazi na sraven natisnjeno varstveno znamko.
Pri neosrednjatih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila s uspehom uporablja
Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti, (586—7)
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi
Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.
Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.
Od drugih **Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil** zaslužio, da na nje posebno opozarjamo: **Benzoe-milo** za fino polti; **borakovo milo** za pršice; **Karbolovo milo** za ugaljenje polti pri pikah valed kot razkužilo; **Bergerjevo smrekovo-iglasto milo** za umivanje in toileto, **Bergerjevo milo** za nežno otroško dabo (25 kv.)
Bergerjevo Petrosulfo-milo
proti rudečici obraza, rudečemu nosu, opršcu in sklenju kože; **milo za pege** v obrazu jako učinkujoče; **žveplenomilno milo** proti zakažnim črvom in nečistostim obraza; **taninsko milo** za potne noge, in proti izpadanju las.
Bergerjeva zobna pasta v tubah
najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadilce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih **Bergerjevih mil** se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno **Bergerjevo milo**, ker je mnogo ničevnih imitacij.
Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg.: **V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda** in **U. pl. Trnkoczy-ja**, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem. Na debelo:
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sterngasse 8.

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo.
ki je izkušeno na kliničnih in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogrski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti **poltnim boleznim**, zlasti proti **vsake vrste spuščajem** uporablja s najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi, na čiščenje in desinfekcijo polti je splošno priznan. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sobi 40 odstotkov **lesnega kotranova** in se razlikuje bistveno od vseh drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride sleparijam in okom, zahtevaj izrecno **Bergerjevo kotranovo milo**, in pazi na sraven natisnjeno varstveno znamko.
Pri neosrednjatih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila s uspehom uporablja
Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje nesnage s polti, (586—7)
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi
Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano.
Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kr.
Od drugih **Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil** zaslužio, da na nje posebno opozarjamo: **Benzoe-milo** za fino polti; **borakovo milo** za pršice; **Karbolovo milo** za ugaljenje polti pri pikah valed kot razkužilo; **Bergerjevo smrekovo-iglasto milo** za umivanje in toileto, **Bergerjevo milo** za nežno otroško dabo (25 kv.)
Bergerjevo Petrosulfo-milo
proti rudečici obraza, rudečemu nosu, opršcu in sklenju kože; **milo za pege** v obrazu jako učinkujoče; **žveplenomilno milo** proti zakažnim črvom in nečistostim obraza; **taninsko milo** za potne noge, in proti izpadanju las.
Bergerjeva zobna pasta v tubah
najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadilce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih **Bergerjevih mil** se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno **Bergerjevo milo**, ker je mnogo ničevnih imitacij.
Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg.: **V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda** in **U. pl. Trnkoczy-ja**, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem. Na debelo:
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Sterngasse 8.

Trgovski pomočnik
Zeli dobiti službo v kakem večjem mestu in v večji trgovini s kolonialnim blagom. Cenjene ponudbe se prosijo pod šifro: **V. D. v Ajdovščini.** (1157—3)
Stanovanja.
Za avgust se oddajo:
2 stanovanji z 2 sobama in kuhinjo
2 " " 1 sobo " "
za takoj pa: (1146—4)
1 stanovanje z 1 sobo in kuhinjo.
Več se izve na Poljanski cesti št. 60.

Kdor hoče imeti gotovost, da dobi dobro in čisto čokolado, naj kupi
CHOCOLAT SUCHARD.
Ta staropreizkušena, najbolje renomirana marka je skrbno pripravljena, zajamčeno čista in na vsem svetu priljubljena. (213—21)
Dobiva se povsod na prodaj.

Svetovno znana
PEUGEOT-kolesa.
Samo novi 1900 modeli.
Jedini zastopnik: (534—14)
VIKTOR BOHINEC, Ljubljana.
NB. V moji odsotnosti posreduje gospod Fran Čuden v Ljubljani.

Hiša in hlev na prodaj!
Lepo zidano, z opeko krito, enonadstropno hišo na Rašici pri Velikih Laščah
bo z hlevom vred pod roko prodal **Matija Hočevar** (1188)
dne 24. junija 1900. leta ob 4. uri popoldne
pod ugodnimi plačilnimi pogoji na lici mesta.
Hiša ima 7 sob, je pripravna za vsako obrt in tudi za poletno stanovanje.

Vincenc Čamernik
kamnoseški mojster
v Ljubljani, Slomšekove ulice št. 17 (nasproti mestne elektrarne).
Izborna zaloga grobnih spomenikov
iz različnih marmorjev, granitov in sijenitov.
Naprava kompletnih rodbinskih rakev
tu in na deželi. (1014—7)
Raznovrstna v to stroko spadajoča popravila.
Stavbena dela.
Priznana solidna in točna postrežba.

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3
izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče stvari po najnižji ceni. Falice za okna od 60 kr. do 2 gld. 25 kr., kegljske kroglice 12 cm debele 1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste. Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja, lesa izvršuje po najnižji ceni. 25

Pekarija in slastičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.
Podružnici:
Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.
Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwieback), kakor tudi
ržen kruh
hlebčki po 10, 15 in 25 kr.
V slastičarnici postrezam z najfinejšimi naslednjim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijske krole in zavitke s smetano napolnjene. 25

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec J. Zor**
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.
Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in el. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružavo obuvanje, ter razne potrebščine za to obrt. 25
Moro se hraniti. — Vnanjim naročilom naj se pridene vtorec.
MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi priporočam
HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg št. 17. 25
Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, čipke, svilen blago, perilo, a a a a a klobuke za dame, tkana in krtača roba na debelo in drobno. a a a a a

Pod Trančo št. 2.

25 Veliko zalogo

Klobukov

priloga
J. Soklič.

Najnižje cene.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešnja naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovni naj se vzorec vposlati.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene niske.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne **sode**

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priloga 25

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

25 Prva in najstarejša zaloga **šivalnih strojev.**

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvršne slamoreznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

25 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priloga svojo bogato zalogo **štedilnih ognjišč**

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, s šolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrš.

Ustanovljeno l. 1852.

Tovarna za strešni lep in izdelava kotrana

E. PILHALS-a naslednik

priloga svoj 1a. asfaltni strešni lep in izolirne plošče, lesni cement, strešne lake (črne in rdeče), kotrane, asfalt, čolnsko in mazalno smolo, carbolinum, karbolne kisline, benzine, benzinske firneže, sajovine itd. (644-12)

Centralna pisarna: **Dunaj, III., Kolonitzgasse Nr. 6.**

RIZ DORÉ

Zahtevajte zares najboljši cigaretni papir in najboljšo zavijko sveta

Abadie.

Vsak list z zlatim tiskom. Se ne zamasti. Ne ugasne. Ne škoduje zdravju. (1109-3)

Glavna zaloga pri **Jos. Petriču. Ljubljana.**

Premier PREMIER-

Helical-cevna kolesa
Dvocevna kolesa
Prostoletična kolesa
Transportna kolesa
Motorna kolesa (839-8)

so izkušena, solidna, elegantna in lahko leteta.

The Premier Cycle Co. Ltd.
(Hilman, Herbert & Cooper)

Coventry (Angleško), Heb (Češko), Dunaj VII.

Zastopnik: **Fr. Čuden, trgovina s kolesi v Ljubljani.**

Rake in ribe

kupuje po najboljših cenah

c. in kr. dvorni dobavitelj (996-5)

A. Hofbauer-ja nečak

trgovina z rečnimi in morskimi ribami

Dunaj, II./3, Fischmarkt.

Založena 1847.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

25 v Ljubljani

Zaloga in pisarna. Turjaški trg št. 7

Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priloga po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Otvoritev gostilne.

Naznanjam, da sem v lastni svoji novi hiši

na Dolenjski cesti št. 40

preje „pri Ocvirku“

otvoril gostilno.

Točilo se bode najboljšo naravno vino ter Puntigamsko marcno in Bavarsko pivo.

K obilnemu obiskovanju uljudno vabim

(1150-3)

Fran Popp.

Vsa luksus-piva izpodrine

najbolje renomirano

dvojno vležano in granatno pivo

iz delniške pivovarne v Budjevicah

ki je na strokovni razstavi v Stuttgartu l. 1897 dobilo **jedino prvo častno darilo z izrecnim pristavkom „za izborno pivo“**.

Jako pohvalna priznanja tukajšnjih in vnanjih p. n. odjemalcev so mnogoštevilno na blagohoten vpogled na razpolago.

Oddaja se v sodih in v zabojih po 25 steklenic à 1/2 litra po konkurenčnih cenah.

Dalje (589-22)

glavno zastopstvo

I. najbolje renomiranega kranjskega valjičnega mlina **Vinko Majdiča v Kranju.**

Anton Ditrich v Ljubljani

Telefon št. 109. Marije Terezije cesta št. 2. Telefon št. 109.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, svezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.

„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.; — letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zborniki zbrani spisi. I. svezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Po znižani ceni priporočam: **Fran Kocbek, Pregovori**, prilike in reki. Prej 50 kr., sedaj samo 30 kr.

Turgenjev: Otol in sinevi. Roman, broširan à 50 kr.

— **Štiri novele**, broš. à 20 kr.

Beneš-Třebizsky: Bledne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Lef ebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.

Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.

Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.

Jelinek: Ukrajinske duše. Povest, broširana à 15 kr.

Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.

— **Razne pripovedke**, broširane à 40 kr.

— **Dve povesti**, broš. à 25 kr.

Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.

Souventre: Vilenski brodnik. Povest, broš. à 15 kr.

Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.

— **Gregorčičevim kritikom**, broš. à 30 kr.

Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr. 67

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnem tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so enotno **zboljšani** in poleg tega so **jako znižane cene**.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

Ceniki poštne prosti.

Spoštovanjem

Filiala v Kamniku: Janko Pohlin.

Franc Čuden, urar
na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-46)

Stajerska
ROGASKA
KISLA VODA **Templjevo Styria-vrelec**
SVETOSLAVNA.
krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga za Kranjsko:
MIHAEL KASTNER
v Ljubljani. (573-26)

Bodi lepo ali slabo vreme vendar je vsako nedeljo in praznik
KONCERT s PLESOM
v gostilni „pri Kankertu“ v Spodnji Šiški št. 20.

Vstop prost.

K mnogobrojnem obisku uljudno vabi

s spoštovanjem

Ognjeslav Kozjek
hišni posestnik in krčmar.

(1111-4)

1900! Svetovna razstava v Parizu 1900!

Kreditna pisma za Pariz

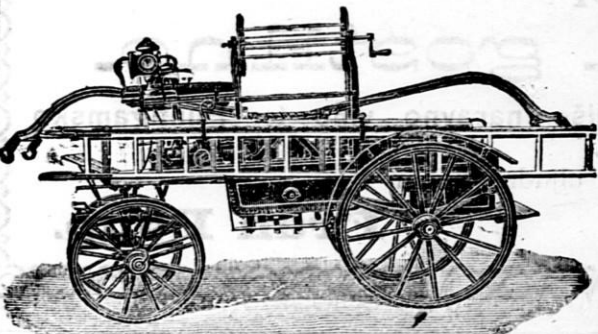
ki se izdajajo za katerekoli svote in imajo bistveno to ugodnost, da se z njimi ne samo v Parizu, nego tudi v razstavnem prostoru lahko dvigne svote, se dobivajo pri

J. C. Mayer-ju

(867-8)

banka in menjalnica v Ljubljani.

Prva slovanska
c. kr. priv. tovarna ognjegasnega orodja

kakor: brizgalnic najnovejše konstrukcije, s sesalno in tlačilno odprtino na obeh straneh ter s patentom proti zmizlini, parnih strojev, cevij, čelad in pasov, kmetijskih strojev in peronospera brizgalnic itd.

R. A. Smekal

Czech-Moravsko Smichov-Praga
podružnica v Zagrebu

priporoča slavnim ognjegasnim društvom, kmetijskim podružnicam ter zasebnikom svojo bogato zalogo. — Cene brez konkurence. — Ugodnosti izvanredne dovoljene. — Uzorci in ceniki brezplačno. — Ustmeni pogovori na zahtevo. — Pošiljatve franco na vsak kolodvor.

Z velespoštovanjem

(391-24)

Podružnica **R. A. SMEKAL** v Zagrebu.

Glavni trg št. 9 **Josip Kolar** Glavni trg št. 9

priporoča najuljudnejše največjo zalogo najfinjših

Waffenrad' in 'Graziosa'-koles

šivalnih strojev in nožarskih izdelkov.

Priporoča tudi svojo izborno in največjo mehanično, na električno silo urejeno delavnico za izdelovanje, popraviljanje, poniklanje, lakiranje in prenovljenje koles.

Z odličnim spoštovanjem

(1168-2)

Josip Kolar.

Juž. Tirolsko

Levico

(500 metrov)

(Zdravilišča v visokih alpah.) — Imeniten zdraviliški etablisement prvega reda. Celoletno, odprto po leti in po zimi.

Od 1. januarja 1900 pod novim upraviteljstvom.

Prva zdraviliška doba pod novim vodstvom se začne dne 15. maja leta 1900.

Levico-arsenasta voda se dobiva v vseh lekarnah.

Levico-krepka voda in **Levico-medla voda**.

Železniška postaja Valsuganske železnice, jedno uro od Tridenta. — Severnojužni brenerski ekspresni vlak do Tridenta. — Neposredna zveza z brzovlaki na vse strani in z vseh strani.

Prospekti, popisi, obširna pojasnila po vseh priznanih potovalnih pisarnah, kakor tudi pri vodstvenih pisarnah v Charlottenburgu (Berlinerstr. 33) in v Levico (Juž. Tirolsko).

Brzojavni naslov: **POLLY-Levico.**

Centralni ravnatelj zdraviliškega mesta Levico-Vetriolo:

(641-7)

dr. A. Polly-Polacsek.

Avstrija.

Vetriolo

(1500 metrov)

Omnibus k vsakemu vlaku.

Restavrant **Hôtel Sušak** Kavarna

Obed po 1 kroni. — Večerja po 60 vin.

Poleg abonementov je podpisano ravnateljstvo uvedlo tudi izdajo blokov, veljavnih za željeno dobo za obede po ceni ene krone. Vsak dan raznovrsten in obilen menu.

Izborna bela vina iz slavnostnih kleti prev. grofa Nikole Podrin-skega v Zagrebu.

Domače vino prve vrste iz Meje je vedno v veliki izberi liter po 1 K. 20 vin.

Dalmatinska najizbranejša vina v butiljah po vin 40, 60 in 1 K.

Opozarjajo se p. n. gospodje obiskovalci posebno na slovite marke Solinsko in Kastelanski Crljenak. Pristna Vodica iz Bakra, lastnega pridelka, po 2 K butiljka.

Pizensko pivo iz prve delniške pivovarne v Piznu po 64 vin liter.

Ravnateljstvo.

(1098-4)

Elegantne sobe od K r-20, naprej.

Velika dvorana za koncerte in gledališke predstave.

Električno razsvetljen vrt.

Balinanje in Lawn-Tennis.

Omnibus k vsakemu vlaku.

Morsko kopališče Pecinč.

Od hotela do dveh kopališč 5 in 10 minut dalje.

Ustanov-
ljeno **Brata Eberl** leta 1842.

Ljubljana, Franciškanske ulice 4.
Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv.
južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev
na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

← Zaloga →

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, si-
karje in zidarje, štedilnega mazila za
hrastove podo, karbolineja itd.

Posebno priporočava sl. občinstvu najnovejše,
najboljše in neprecenljivo sredstvo za likanje
sotnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v na-
jino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi
kot priznana rečno in fino po najnižjih cenah.

Mehanik Iván Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 16.

Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Blekle in v to stroko spadajoča popra-
vila izvršuje dobro in ceno. 25
Vnanja naročila se točno izvrše.

Perilo za gospode

najboljše blago in najnovejše

kravate

prodaja

25

Alojzij Persché

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

krojač

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke, 25

jopic in plaščev

za gospe,

nepremočljivih
havelokov itd.

Obleke po meri se po
najnovejših uzorcih in po
najnižjih cenah solidno in
najhitreje izgotovljajo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. Benedikt

25

Ljubljana, Stari trg.